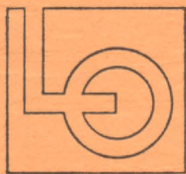

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

PROTOKOLL

Representantskapsmøte 25. april 1974

PROTOKOLL

fra representantskapsmøte

25. april 1974

Redigert av LO's

presse og informasjonskontor

TALERLISTE

	Side
Tor Aspengren	5, 9, 16, 25, 38, 42
Leif Andresen	35
Olaf Axelsen	13, 14, 16
Olav Bratlie	10
Erik Eriksen	20
Kåre Hansen	32
Leif Haraldseth	13
Arne Hasla	8, 9, 10, 15, 30
Odd Højdahl	8, 12, 19
Odd Isaksen	41
Henny Jensen	12, 18
Øystein Larsen	35, 41
Marie Lindquist	24
Odd Lundquist	16
Arne Løken	12, 29, 36, 40, 41, 42
M. R. Mugaas	37
Finn Nilsen	22, 34
Kåre Rasmussen	19, 32
Annar Røste	20
Leif Skau	11, 14, 25, 30, 40
Finn Stensvik	9
Einar Strand	9, 10, 12, 13, 15, 17, 19, 20, 22
Otto Totland	25, 28
Magnus Toverud	36
Håkon A. Ødegaard	35

INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Apning og konstituering	5
Beretningen for 1973	8
Regnskap for 1973	17
Tilsetting av 2. sekretær ved distriktskontoret i Trondheim	19
Suppleringsvalg til Sekretariatet	21
Kontingentskomitéens innstilling	22
Den aktuelle faglige situasjon	25
Navneliste	43

gjort, men slik skulle det ikke gå. Han døde 11. januar, vel 66 år gammel.

Reidar Langås var fra Levanger og ble der utlært typograf. Han deltok aktivt i den stedlige fagforening og var bl.a. formann. Da han kom til Oslo gikk han også her aktivt inn i organisasjonsarbeidet og var meget aktiv i maskinisternes bransjeorganisasjon. Etter krigen kom han med i forbundets hovedstyre og var siden knyttet til forbundsledelsen. Han var sekretær og nestformann i mange år og ble på landemøtet i 1971 valgt til forbundets formann. Samme år ble han valgt som varamann til L.O.'s sekretariat.

Langås var i sine yngre år aktivt med i ungdomsbevegelsen og var i alle år medlem av Arbeiderpartiet.

Vi vil minnes Reidar Langås som en rettferdig og sannvittighetsfull kamerat som gjorde en betydelig innsats i de tilfeller han ble satt til å skjeffe. Det var verdifullt å ha en tillitsmann som Reidar med i vårt sekretariat, og vi vil huske ham for hans arbeid der og det kameratskap som han viste oss.

Vi lyser fred over Reidar Langås minne!

I sin Åpningstale sa Aspengren:

«Jeg ønsker Representantskapets medlemmer velkommen til møte. Denne gangen er det noe mer enn det ordinære årlige møte vi skal ha. Landsorganisasjonen er — som dere vet — 75 år, og vi feirer det

holdt representantskapsmøte torsdag 25. april 1974 i Folkets Hus' store sal i Oslo.

«Før vi begynner våre forhandlinger skal vi minnes en av våre kamerater som har gått bort. Det er Reidar Langås som var formann i Norsk Grafisk Forbund og samtidig varamann til Sekretariatet. Da vi sist hadde representantskapsmøte kunne han ikke delta på grunn av sykdom. Vi hadde håpet at vi skulle få se ham på bena igjen, men slik skulle det ikke gå. Han døde 11. januar, vel 66 år gammel.

Langås var i sine yngre år aktivt med i ungdomsbevegelsen og var i alle år medlem av Arbeiderpartiet.

Vi lyser fred over Reidar Langås' minne!»

«Jeg ønsker Representantskapets medlemmer velkommen til møtet. Denne gangen er det noe mer enn det ordinære årlige møtet vi skal ha. Landsorganisasjonen er — som dere vet — 75 år, og vi fant det

riktig å ha Representantskapet med på den offisielle feiringen sentralt.

Stiftelsesdagen var 1. april, men av forskjellige grunner fant vi det mest praktisk å ta jubileumsfeiringen etter påske. Som dere har fått innbydelse til, vil Oslo kommune arrangere en tilstelning i kveld i Rådhuset. Vi er meget takknemlig for den oppmerksomhet som landets hovedstad på denne måten viser oss.

I morgen arrangerer vi selv en mottakelse i denne salen kl. 13.00, og Representantskapets medlemmer er selvsagt velkommen.

Da Landsorganisasjonen i Norge ble stiftet i 1899 var våre broderorganisasjoner i Danmark og Sverige om lag ett år gamle. Dette at de tre landsorganisasjoner ble dannet på omtrent samme tid var et nordisk initiativ. Jeg synes det er grunn til å merke seg dette. Arbeiderbevegelsen i de nordiske land har alltid hatt god kontakt, og har på mange måter fulgt hverandre i utvikling og faglig kamp. Det er derfor selvsagt at vi har nordiske representanter ved vårt jubileumsarrangement.

Internasjonalt har vår kontakt vært mer skiftende. Det henger blant annet sammen med de ulike oppfatninger og ytre begivenheter som i perioder har satt sitt preg på fagbevegelsen, og arbeiderbevegelsen i det hele tatt.

Men vi er glad for at vi nå etter hvert har fått et styrket både nordisk og internasjonalt samarbeid, som vi håper skal virke mer forpliktende enn det samarbeid vi kjenner fra tidligere.

Politisk sett er arbeiderbevegelsen i vårt land splittet. Det er den malurt vi finner i jubileumsbegeret. Vi har imidlertid klart å bevare en enhetlig fagbevegelse, og vi får håpe at det er det som med tid og stunder kan bringe oss sammen igjen også politisk.

LO hadde ved utgangen av 1973 et medlemstall på ca. 610.000. Litt økning har det altså vært, men vi kunne selvsagt ønske et mye høyere medlemstall. På enkelte områder er organisasjonsprosenten altfor lav. Organisasjons- og vervearbeidet vil fremdeles være en meget viktig oppgave. Selv om vi før eller senere får en ordning med såkalt tariffavgift, fyller ikke det behovet for økt tilslutning til organisasjonen. Vi vil alltid trenge nye medlemmer, og helst aktive medlemmer, slik at vi kan være sikret en god rekruttering til tillitsmannskadrene.

Under alle omstendigheter er vi en av de store og innflytelsesrike organisasjoner i vårt land. Det som vi oppnår får virkninger også utenfor organisasjonen. Vi arbeider jo på en rekke områder utenom det rent tariffmessige.

Ved et jubileum skal en ikke bare se tilbake, men framover. Det er imidlertid all grunn til å minnes den kjempeinnsats som pionerene

gjorde. Slit og savn og ubehageligheter var det de utsatte seg for. Men de tok kampen opp. Det blir vår oppgave å ta vare på det de skapte, og å føre arbeidet videre.

Vi står ved jubiléet overfor flere nye oppgaver. Tariffrevisjonen skal vi komme tilbake til senere i møtet. La meg her nevne det arbeidet som knytter seg til arbeidsmiljøet. Med de forbedringer vi har fått i Hovedavtalen skulle det være muligheter for større aktivitet og større innflytelse. Der hvor vi har representasjon i bedriftsforsamlinger og styreverv bør dette kunne brukes til bl.a. å få de ledende organer til å interessere seg mer for miljøspørsmålene, herunder personalpolitikken, selv om det i disse organer ikke skal foregå forhandlinger. Det er rent prinsipielle retningslinjer jeg her tenker på.

Vi følger nøye med i oljepolitikken, og vi arbeider med havets folkerett. Arbeidet med en arbeidsmiljø- og arbeidervernlov er i gang, og vi har sendt inn en rekke forslag til endringer i arbeidervernbestemmelsene. Vårt engasjement i forsikring fortsetter.

Vi går nå aktivt inn i arbeidet for å bedre forholdene for fremmedarbeiderne. Det er opprettet kontaktutvalg med Fremmedarbeiderforeningen. Hele spørsmålet om innvandringspolitikken kommer opp i Stortinget før sommeren, og vi har tidligere gitt uttrykk for tilbakeholdenhet når det gjelder innvandring inntil forholdene er lagt bedre til rette for å kunne motta utenlandske arbeidere. Vi forutsetter naturligvis at myndighetene tar sin del av oppgaven.

Vi har styrket våre nordiske og internasjonale forbindelser, og står på dette området også overfor store oppgaver.

Det er vårt ønske at de forskjellige organisasjonsledd engasjerer seg aktivt i de forskjellige sider av vår virksomhet.

De sentrale organer kan bare bidra til å skaffe de instrumenter som skal til for vårt arbeid, og naturligvis gi råd og veiledning. Det vesentligste av det praktiske arbeidet må foregå i fagforeningene og på arbeidsplassen. En slik aktivitet vil være den beste jubileumsgave vi kan få.

Med dette ønsker jeg igjen velkommen, og håper at vi kan få et par nyttige og hyggelige dager sammen.»

Tor Aspengren refererte følgende forslag til

SAKLISTE:

1. Åpning.
2. Beretning for 1973.
3. Regnskap for 1973.
4. Tilsetting av 2. sekretær ved distriktskontoret i Trondheim.

5. Suppleringsvalg til Sekretariatet.
6. Kontingentskomitéens innstilling.
7. Den aktuelle faglige situasjon.

Forslaget til sakliste ble enstemmig godkjent.

Aspengren foreslo Odd Høj Dahl til dirigent, og dette ble vedtatt.

Nestformannen, *Odd Høj Dahl*, overtok deretter ledelsen av møtet.

Følgende *forretningsorden* ble vedtatt:

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Meddelelser til pressen skjer kun ved LO's presse- og informasjonskontor.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt fra innledningsforedrag begrenses taletiden til 10 minutter første og 5 minutter annen gang. Til forretningsordenen gis ordet bare 1 gang og høyst 1 minutt for hver sak. For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de innregnede talere.
3. Forslag innleveres skriftlig og undertegnet med vedkommendes navn. Intet nytt forslag kan tas opp etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppsatte saker, kan ikke behandles.
4. Alle vedtak skjer med alminnelig flertall. I tvilstilfelle eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.
5. I protokollen innføres bare forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger. Protokollen oppleses ved hvert møtes begynnelse, og for siste møte ved dets avslutning.

En gikk så over til behandling av

Sakliste punkt 2:

BERETNINGEN FOR 1973

Da man forutsatte at Representantskapets medlemmer hadde lest beretningen på forhånd, refererte *Odd Høj Dahl* innholdsfortegnelsen punkt for punkt, og anmodet om at de som hadde kommentarer til de enkelte punkter i beretning tok dem opp etter hvert.

Til beretningens punkt om *Hovedavtalen* etterlyste *Arne Hasla*, Aust-Agder, utsendelsen av *Hovedavtalen*, som trådte i kraft 1. februar 1974. Han sa at motpartene på de små bedriftene i hans distrikt ikke ville godta noe før de ser det svart på hvitt.

Tor Aspengren beklaget meget at *Hovedavtalen* først nå er klar til utsending fra trykkeriet, og lovet at den skulle sendes ut med det aller første.

Arne Hasla, Aust-Agder, tok ordet til punktet om *Kollektiv hjemforsikring*. Det var ikke selve ordningen med kollektiv hjemforsikring han ville komme inn på, men servicen fra Samvirke, som har vært meget dårlig i de siste årene. Vi har fått ansatt en ny distriktsagent som på våre kontordager er behjelpelig med å fylle ut de skadeskjemaene som måtte komme. Men vanskeligheten er at man stadig får tilbake de skjemaer som er fylt ut med så mange spørsmål at medlemmene rett og slett blir lei av det. Vi har hatt saker som har gått over 14 måneder, og når vi er vitne til at private forsikringselskaper betaler ut skader etter noen få dager, er det vanskelig for oss tillitsmenn å forsvare ordningen.

De største vanskelighetene har vi hatt når det gjelder § 3 — lynnedslag — hvor det i teksten står at en ting skal treffes direkte av lyn. Her har det vært mange tvister, og jeg håper LO vil ta opp med Samvirke om ikke denne paragrafen kan forandres.

Einar Strand lovet å ta saken til etterretning, men ville rent generelt fortelle at det har vært drøftet nøye mellom LO og Samvirke på hvilken måte en skal kunne effektivisere serviceapparatet ute i distriktene, og det er lagt fram for Samvirkes styre planer om å forsøke å delegere noe av avgjørelsesmyndigheten ned til det lokale plan, slik at man kan få gjennomført servicen overfor det enkelte medlem på en bedre og hurtigere måte. Dette er ennå ikke ferdig drøftet. Jeg kan forsikre om at vi skal gjøre hva vi kan, men vi må ikke komme i konflikt med gjeldende forsikringsregler. Jeg regner med at vi i inneværende år vil kunne komme fram til et tilfredsstillende forslag.

Finn Stensvik, Nordland, sa til punktet om *Arbeidervernsspørsmål*: — Det gjelder omorganisering av Arbeidstilsynet og ansettelsespolitikken når det gjelder nye inspektører. Det er jo kjent at omorganisering av arbeidstilsynet er gjennomført i Nord-Norge og i begge Agder-fylkene. I forarbeidet til omorganiseringen sies det, i Iversenkomitéen og i Odelstingsproposisjonen, at faglige tillitsmenn med erfaring i vernearbeid er søknadsberettiget og bør kunne ansettes. Erfaringer viser imidlertid at det kun er personell med teknisk utdanning som blir ansatt. Faglige tillitsmenn rekker ikke opp. Omorganisering er nå gjennomført i fem fylker, og de resterende står for tur. Hvis denne utviklingen fortsetter, så vil vi oppleve at faglige tillitsmenn i vurdering ved ansettelse ikke er gode nok, og dette er

en feil ansettelsespolitikk. Jeg vil be om at LO's representanter griper mer aktivt inn i beslutningsprosessen ved ansettelse av nye inspektører. Jeg vil be om at det som skjer registreres, vurderes, og at det blir gjort noe.

Einar Strand: — Da innstillingen til omorganisering av arbeidstilsynet forelå fra den såkalte Iversen-komiteén, var det trukket opp en del generelle betraktninger om hvilket personell som burde tilsettes ute i distriktene. Jeg skal ikke legge skjul på at Iversen-komiteéns innstilling, etter min og mange andres mening, var litt for mye teknisk og akademisk preget. Jeg kan bare si at vi har hatt en alminnelig debatt om disse sakene både innenfor LO's organer og i Arbeidstilsynets organer. Fra LO's representanter i Arbeidstilsynet er det gitt uttrykk for, at under ellers like vilkår skal faglige tillitsmenn med erfaring og utdanning på de ulike felt ha en prioritert stilling når det gjelder disse stillingene. Men når det kommer så langt at den enkelte person skal vurderes, så kommer man ofte i konflikt med dette.

Vi har jo en streng prøving av innstillingene ved at Tjenestemannslaget og de øvrige innstillende organisasjoners representanter til enhver tid er med og preger de innstillinger som etter hvert foreligger.

For å komme tilbake til det representanten fra Nordland sa, så vil jeg si at vi er oppmerksom på forholdene.

Arne Hasla, Aust-Agder: — Jeg er enig med Finn Stensvik. Det er klart at ved den gamle ordningen vi hadde med arbeidstilsynet, var det opp til kommunestyrene å velge formenn o.lign. Der var det særlig de borgerlige som kom inn, ofte med en Høyre-mann som var industriherre. Han kunne da gjøre akkurat som han selv ville. Men jeg trodde at man ved den nye ordningen skulle komme vekk fra denne duskeluementaliteten, og at vi skulle komme over i slike former som vi i fagbevegelsen alltid har satt som mål: at vi skal være med og styre utviklingen. Når det nå foreløpig bare er fem fylker som er kommet i gang, håper jeg vi kan få oppmerksomheten rettet mot det system vi ønsker, og at vi kan få våre egne folk inn i stillingene hvis de er kvalifiserte. Jeg er ikke i tvil om at vi har gode folk hvis vi bare bruker dem.

Olav Bratlie, Sekretariatet, mente at det ikke var helt riktig som representanten fra Nordland sa, at tillitsmennene ble satt utenfor når det gjaldt distriktsinspektørstillingene. Det er flere distrikter hvor det er ansatt faglige tillitsmenn som inspektører, bl.a. er en reparatør fra Borregaard ansatt i Aust-Agder, med sete i en av de

små byene der nede. Når det gjelder Nordland, så var det fem hundre som søkte jobb der oppe, og da er det kanskje noe vanskeligere når søkermassen er så stor.

Leif Skau Sekretariatet, tok ordet til punktet i beretningen om *de funksjonshemmede og fagbevegelsen*, og ville gjerne komme med noen synspunkter når det gjaldt dette spørsmålet. Han hadde ikke noe å innvende mot det som står i beretningen, men han sa at Jern og Metall var kommet i den stilling at i henhold til vedtak i Sekretariatet skal Jern og Metall ha organisasjonsretten og avtaleforholdet for de vernede bedriftene. Dette er bedrifter som dekker mange forbunds organisasjonsområder. — Vi tok på oss denne oppgaven med vilje til å søke og løse den, men også med en klar viten om at dette ikke var noen lett oppgave, sa Skau. — Det har fra forbundets side først og fremst vært nedlagt et stort arbeid for å organisere folkene. Det har stort sett gått bra. På de fleste stedene har man fått dem tilsluttet fagbevegelsen. Man har også diskutert hva slags overenskomst som skulle gjøres gjeldende for disse gruppene. Forbundet hadde tenkt å gjøre Verkstedsoverenskomsten gjeldende, men har senere etter mange vurderinger kommet til at en skal bygge opp en egen overenskomst for de vernede bedriftene, selvfølgelig ut fra grunnprinsippene i Verkstedsoverenskomsten. Det som imidlertid har vært et problem, og som fortsatt er et problem for Jern og Metall, er at når lønns- og arbeidsforhold skal diskuteres for de som arbeider ved vernede bedrifter, så har en noe som heter refusjonsordning hvor staten kommer inn i bildet. Jern og Metall kan ikke få løst avtaleforholdet før staten har ordnet med sin del av oppgaven.

Skau sa han ville bringe fram et spørsmål som er blitt alvorlig for forbundet: — De ansatte ved de vernede bedriftene har hatt tiltro til fagbevegelsen. De har ment at ved å organisere seg i tilslutning til LO og vårt forbund, så ville vi kunne ta fatt på å løse deres tariffmessige problemer. På den annen side har vi vært avhengig av at denne refusjonsordningen har kunnet tre i virksomhet, og her er vi da i den situasjon at da vi begynte dette arbeidet ble det lovt at vi ganske snart skulle få løst spørsmålet om refusjonsordningen fra statens side. Senere ble datoen fastsatt til 1. mai, da skulle alt være i orden. Vi har stadig måttet snakke med medlemmene og si at dette snart er i orden. Saken har ennå ikke vært i Statsråd. Kommunalministeren sier på forespørsel at den snart skal behandles i Statsråd, og at man regner med å gjennomføre ordningen ut på høsten. Vi kan ikke vente til september eller oktober på at denne refusjonsordningen fra staten blir iverksatt. Det må løses snarest, og helst i løpet av mai måned. Vi har allerede ventet for lenge.

Jeg retter en henstilling om at det fra Landsorganisasjonen blir tatt de nødvendige skritt overfor Regjeringen, enten gjennom Samarbeidskomitéen eller på annen måte, for å få framskyndet denne saken.

Odd Højdahl sa seg enig i Leif Skau's betraktninger omkring dette spørsmålet, og mente det var riktig at LO og forbundet tar opp dette og prøver å få til en løsning.

Til avsnittet i beretningen om *Distriktenes Utbyggingsfond*, sa *Arne Løken*, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet: — Når jeg tar ordet til punktet om Distriktenes Utbyggingsfond, er det fordi vårt forbund gjennom en rekke år har stilt seg meget skeptisk til Distriktenes Utbyggingsfonds noe ukritiske vurdering av utbyggingen i distriktene, som til dels har gått på hotell- og restaurantsektoren. Vi vet at det legges fram prognoser over utbygging av et hotell i et distrikt. De kalkulerer med 60 prosent belegg, og man skal da klare utgiftene i denne forbindelse. Men det er ingen som legger fram prognoser over hvordan en skal skaffe det belegg et slikt hotell skal ha. Vi har i foregående nummer av vårt fagblad en lederartikkel om hvorvidt dette er vel anvendte penger, og jeg har tatt ordet her for å anmode representantene i Rådet for Distriktenes Utbyggingsfond om å vurdere dette nøye, for vi oppdager at det er de ansatte som må betale avdrag og renter for arbeidsgiveren ved at de blir underbetalt. Jeg vil spesielt be varamannen til Styret at man foretar en noe mer kritisk vurdering av bruken av pengene.

Einar Strand opplyste at man av og til får henvendelse fra fagforbund, og praksis er da at fagforbundet knyttes til selve saksbehandlingen, f.eks. i utbyggingsdistriktene, i utbyggingsavdelingen til fylkesmannen, og til saksbehandlingen i Distriktenes Utbyggingsfond, slik at de synspunkter fagforbundenes representanter måtte ha i de enkelte spørsmål kommer direkte fram til dem som driver med dette.

Jeg vil derfor anbefale at Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet skriver og gir sine synspunkter til kjenne overfor Utbyggingsfondet, slik at de kan kobles inn ved behandlingen av de konkrete saker.

Henny Jensen, Jern- og Metallarbeiderforbundet, tok ordet til punktet om *Bedriftslegerådet*, og beklaget at man ikke hadde fått noe melding fra Lægeforeningen hvorvidt en lege kan sykmelde eller ikke. Vi opplever daglig på arbeidsplassene at kolleger blir syke, til dels alvorlig syke, men hvor bedriftslegen ikke kan sykmelde.

Vi vil anmode LO om å øve et sterkt press på Lægeforeningen slik at denne saken snarest mulig kan løses.

Leif Haraldseth: — Vi har strevet mye med denne saken i Bedriftslegerådet den siste tiden, og det er etter dagens regler anledning for bedriftslegene til å sykmelde i spesielle situasjoner. Det vi sliter med nå er å få en lempning av bestemmelsen, slik at dette med «spesielle tilfeller» faller bort og bedriftslegene får en utvidet adgang til å sykmelde. Vi har fått aksept for dette synet i Norsk Arbeidsgiverforening, men mangler godkjenning fra Lægeforeningen. Det er likevel tegn som tyder på et noe mer lempelig syn fra Lægeforeningen i denne saken, slik at mulighetene for å få løst den synes ganske gode.

Olaf Axelsen, Norsk Treindustriarbeiderforbund, sa når det gjaldt *Arbeiderbevegelsens internasjonale Støttekomité*, at han synes det var trist at Støttekomitéen bare kunne legge fram en beretning om avvikling eller slutføring av prosjektet i India, uten at det er et eneste nytt tiltak. — Det er jo nå gått noen år siden Solidaritetsfondet og Støttekomitéen ble slått sammen, og en skulle vel da tro at det var meningen å ta mer fatt på dette med støttearbeid ute i verden. — Det skulle være unødvendig å snakke om behovet for dette arbeid, det er et behov som stiger fra dag til dag, sa Axelsen, som synes at Støttekomitéen er veldig anonym. — Det må nå være på tide at arbeiderbevegelsen står sterkere fram i dette arbeidet.

Einar Strand: — Det er ikke mye å legge til det Axelsen sa, men når denne saken blir reist, er jeg nødt til kort å fortelle følgende:

— Det ble etablert et engasjement fra Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond i India, og arbeidet ble utført etter de retningslinjer som var avtalt med Norsk Utviklingshjelp, idet forutsetningen var at Norsk Utviklingshjelp skulle tre støttende til med halvparten av utgiftene. Fondet skulle utrede resten og administrere hjelpen. For to år siden ble det vedtatt at Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond skulle gå sammen med den internasjonale støttekomité som Kongressen i 1969 besluttet skulle opprettes.

— Jeg må da si at praktisk talt hele tiden som er gått siden jeg ble oppnevnt i Samarbeidskomitéen mellom DNA og LO til å overta dette, har gått med til å rydde opp i det som var der nede. Endelig i fjor høst kunne vi konstatere at alt var i orden, og vi har gitt utførlig rapport og utførlig regnskap for alt som er gjort overfor Norsk Utviklingshjelp.

Dette har vært en av årsakene til at det ikke har vært iverksatt noen aktivitet fra komitéens side.

Vi diskuterer nå i Støttekomitéen hvilke tiltak vi bør satse på. Det er satt ned en arbeidsgruppe, som bl.a. arbeider med spørsmålet om

eventuelt å starte et prosjekt i Sør-Afrika, og det er i den forbindelse tatt kontakt med alle våre nordiske og internasjonale forbindelser, idet det arbeides med samme spørsmålet både på det nordiske og internasjonale plan. Vi har ment at hvis vi skal påta oss et større tiltak, så må det være riktig at vi samarbeider med våre internasjonale og nordiske organisasjoner.

Når det gjelder prosjektet som Solidaritetsfondet iverksatte i India, er vi i Landsorganisasjonen kommet til at det er helt umulig å iverksette et prosjekt f.eks. i India og la det ledes fra Oslo. Det er urimelig å pålegge noen instans å klare dette. Spørsmålet er på hvilken måte en skal blande seg opp i slike prosjekter således at man til enhver tid kan vite hva midlene blir brukt til. Det er klart at hvis en kan finne former som gjør at en slipper å komme opp i samme ukontrollerte stilling som tilfellet var med prosjektet vi hadde, så er det klart at man bør satse på dette.

Det aksjonsutvalget vi nedsatte er nå så godt som ferdig med sine utredninger, og jeg går ut fra at vi kan få i stand et møte om saken med det aller første.

Leif Skau, Sekretariatet, ville til dette punktet si et par ord om et prosjekt som ikke er tatt med i beretningen, men som har sin tilknytning til 1973. Tidlig på året ble det foretatt en innsamling innenfor Landsorganisasjonen til den nord-vietnamesiske landsorganisasjonen. Det skulle være en gave til forskjellige tiltak i Nord-Vietnam. Det ble blant Landsorganisasjonens medlemmer og forbund samlet inn ca. 750.000 kroner. Det ble i lengre tid diskutert hvilke tiltak en skulle bruke disse pengene til, og det ble fra Landsorganisasjonens side satt ned et mindre utvalg. Spørsmålet var om en skulle gå inn i et yrkeskoleprosjekt i Nord-Vietnam. Gjennom den norske ambassadør i Peking hadde vi kontakt med Hanoi om dette, og det så ut til å kunne gå i orden. Senere fikk vi en forespørsel fra Nord-Vietnam om hvorvidt pengene fra norsk LO kunne settes inn ved opprettelsen av en fiskerifagsskole i Nord-Vietnam. Hvorfor dette prosjektet er peilet inn, er fordi Norsk Utviklingshjelp har et slikt prosjekt i Nord-Vietnam, og vi kan da med vårt beløp yte betydelig hjelp for å kunne gjennomføre prosjektet. — Vi i utvalget er nå enige om at pengene skal brukes til en ny fiskerifagsskole i Nord-Vietnam.

Olaf Axelsen, Norsk Treindustriarbeiderforbund: — Det er for så vidt greit det Strand sier om India-prosjektet, men jeg vil gjerne minne Strand om at det kun er holdt ett møte i rådet som skal være med og trekke opp retningslinjene for arbeidet som skal føres i Støt-

tekomiten, og jeg tror det er tre år siden Støttekomitéen ble oppnevnt.

Arne Hasla, Aust-Agder, sa at han i forbindelse med *Folkets Hus' Landsforbund* ville komme inn på folkets hus i distriktene, som han gikk ut fra strevet like hardt som tilfellet var i Grimstad. Folkets hus i Grimstad er i en meget vanskelig situasjon. Tidligere var det lettere å leie ut lokalene til selskaper o.lign., men nå har det vokst opp pensjonater som paddehatter, og da glemmer befolkningen at det er et Folkets hus i kommunen.

For en tid siden leste jeg i *Fri Fagbevegelse* at en burde komme til en ordning med kommunal støtte til drift av samfunnshus, og jeg vil nå spørre hvor langt en er kommet med revisjon av lovverket på dette området.

Einar Strand opplyste at han ville komme inn på dette i sin omtale av regnskapene for Folkets Hus' Fond, men ville bare kort nevne til det konkrete spørsmål som ble reist at man har et par tilfeller hvor kommunestyrene har gitt garanti, eller vedtatt å gi bevilgning til drift av Folkets hus, og dette har en del representanter fra de borgerlige partier protestert mot, og foreslått saken innanket for fylkesmannen og Kommunaldepartementet, under henvisning til Kommune-lovens paragraf 23 om at bevilgning til politiske formål ikke er tillatt for kommunestyrer. Dette har i et par-tre tilfeller ført til at en har fått avslag fra fylkesmannen og Kommunal- og arbeidsdepartementet.

— Saken har vært nøye drøftet i Folkets Hus Landsforbunds styre, og jeg kan opplyse at etter siste landsmøte i Folkets Hus Landsforbund ble det trukket opp et aktivitetsprogram for en rekke distriktsvise konferanser rundt i landet hvor nettopp disse spørsmål behandles. Det viser seg da at i praksis makter de enkelte Folkets hus å få gjennomført kommunale garantier for de lån som måtte opptas, og de får også betydelige tilskott fra kommunens side til den virksomhet som drives.

Vi har i Folkets Hus Landsforbund i den senere tid inntatt det standpunkt at hvis de skal ha lån av noen størrelse i Folkets Hus Landsforbund, så skal man reise spørsmålet overfor kommunen om kommunal garanti, og dette har — unntatt for et par-tre tilfellers vedkommende — gått svært smertefritt. Vi i Folkets Hus Landsforbund har da besluttet å sende dette prinsippspørsmål over til Samarbeidskomitéen mellom Det norske Arbeiderparti og Landsorganisasjonen, slik at saken kan behandles på et faglig/politisk grunnlag, og kanskje gi muligheter for å få avlivet noe av den lovparagrafen som når det skjer dissenser hindrer kommunene i å gi bidrag.

Odd Lundquist, Akershus: — Til punktet om LO's distriktskontorer: I et skriv til samorganisasjonene i Akershus i fjor høst ble vi bedt om å innstille medlemmer til tilsynsutvalget. Dette ble også gjort, og dette er da igjen oversendt Landsorganisasjonen. Såvidt meg bekjent har ikke Sekretariatet behandlet dette spørsmål ennå, og jeg vil spørre om det er nødvendig at det tar så lang tid å behandle en slik sak, eller om det er administrasjonens eller Sekretariatets mening at dette utvalget ikke lenger har noen berettigelse.

Tor Aspengren: — Utvalget har i aller høyeste grad sin berettigelse, og la meg også slå fast at normalt burde eller skulle ikke en slik sak ta så lang tid som den har gjort. Jeg vil imidlertid ikke bare «skylde» på administrasjonen i denne situasjonen, men på bakgrunn av behandlingen i en del fylker, har det tatt så lang tid. Senest i går så vi på denne saken, og vi er enig i at det snarest må gjøres noe. Saken kommer opp mandag i Sekretariatet, og vi kommer til å sende skriv til fylkene.

Men normalt skal ikke slike saker ta så lang tid hvis vi kan få et bedre samspill administrativt med fylkene.

Olaf Axelsen, Norsk Treindustriarbeiderforbund, ville si et par ord når det gjaldt distriktskontorene. Han hadde ikke noe å bemerke til det som sto i beretningen om distriktskontorene, men det han var forundret over var at det aldri kom en rapport eller et eneste ord til forbundene — i hvert fall ikke til Treindustriarbeiderforbundet — om deres virksomhet og besøk ute i avdelingene. — Vi har 133 avdelinger, og jeg kan telle på én hånd de henvendelser eller notater som er kommet fra distriktssekretærene om deres virksomhet i våre avdelinger, sa Axelsen. — Vi ville sette pris på å få noen ord fra distriktssekretærene når de har vært på besøk i avdelingene.

Jeg går ut fra at Sekretariatet kan ta dette opp med distriktssekretærene.

Tor Aspengren: — Axelsen er inne på noe vesentlig her, og jeg tror vi kan si det slik at de rapportene vi får fra våre distriktssekretærer bringes videre til de respektive forbund.

VOTERING:

LO's representantskap innstiller LO's beretning for 1973 til godkjenning på LO-kongressen.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

Saklista punkt 3:

REGNSKAP FOR 1973

Dirigenten ga ordet til *Einar Strand*, som ville si noen ord for dirigenten refererte regnskapet på vanlig måte for representantene.

— Innledningsvis vil jeg nevne at brutto medlemstall i LO var: I 1968: 574.000, 1969: 582.000, 1970: 594.000, 1971: 602.000, 1972: 602.500 og i 1973: 609.400. Medlemstallet i 1973 ble således økt med ca. 7.000. Jeg har tidligere på representantskapsmøter og på kongresser gitt uttrykk for at det ofte ikke er direkte sammenheng mellom brutto medlemstall og kontingent. Jeg vil ved presentasjonen av dette regnskapet gi uttrykk for at det synes å være en bedring på dette området i en del forbund.

Det foreligger her til behandling følgende regnskaper: LO's regnskap, revisjonskontorets regnskap, Den norske fagorganisasjons Pensjonskasses regnskap, Folkets Hus' Fonds regnskap, og regnskapet for Opplysnings- og utviklingsfondet.

Jeg vil da knytte bemerkninger til de enkelte regnskaper, men jeg kommer ikke til å kommentere noen enkelt post.

LO's regnskap er gjort opp med et underskudd på kr. 1.766.000, men da er alle vedtektsmessige avsetninger og avskrivninger foretatt. Underskuddet fremkommer bl.a. fordi kontingenten har vært den samme i hele 1973, mens LO's aktivitet fortsatt har økt, spesielt kan nevnes LO's informasjonskampanje, kongressutgifter, lønnsutgifter og sosiale utgifter. Til sammen en økning i utgiftene på ca. 4 millioner kroner. Vi har i inneværende år økt kampfondet med ca. 6,4 millioner, og avskrivninger vi er forpliktet til i henhold til vedtektene med 6,2 millioner kroner.

Etter forslag på Kongressen ble kontingenten fra forbundene til LO økt fra 1. januar inneværende år. Jeg vil gi uttrykk for at inneværende år og 1975 vil innebære betydelige utgifter for forbundene og for LO, idet lønnsutgiftene, sosialutgiftene og utgiftene til driften for øvrig vil øke med ca. 30 prosent over en to-årsperiode. Dette må enhver organisasjon ta konsekvensen av.

LO's virksomhet er preget av at vi skal yte service overfor forbundene, distriktskontorene skal yte service overfor avdelingene og samorganisasjonene. Når vedtaket på LO-kongressen skal settes ut i praksis, så kommer en i den situasjon at det må knyttes forbindelse med ekspertise på en lang rekke felter i større grad enn tidligere. Dette belaster driftsbudsjettet på to måter, for det første utvides personalet, og for det annet etableres det en økt aktivitet på andre felter, med derav følgende reise- og møtevirksomhet. For LO's sekretariat er det en plikt å følge opp Kongressens vedtak, med de konsekvenser det har også økonomisk.

Til revisjonskontorets regnskap er det bare å nevne at dette utredes av forbundene og de institusjoner som nytter revisjonskontoret. Det betales en avgift, og revisjonskontoret har den samme overføring av overskudd, kanskje noe mer, enn i 1972.

Når det gjelder Pensjonskassen gjorde Representantskapet i desember i fjor vedtak om endring i Pensjonskassens vedtekter, med virkning for hele 1973. Endringene betyr at det for regnskapsåret ikke kreves inn garantibeløp i likhet med tidligere, og for 1973 betyr det at forbundene og foreningene som står tilsluttet Pensjonskassen slipper å betale ca. 2,1 millioner kroner i garantiansvar.

Garantiansvaret for 1973 blir utliknet med 17,65 prosent i stedet for 27,58 prosent, som det hadde vært hvis de gamle vedtekter hadde vært gjeldende.

Av Pensjonskassens regnskaper framgår det hvilke beløp som er utbetalt og hvordan de fordeler seg.

Når det gjelder *Folkets Hus' Landsforbund* og *Folkets Hus' Fond* gjør jeg merksam på at den aktiviteten som Landsforbundet har satt i gang med å veilede Folkets hus' styrer og nedsette utvalg som skal være behjelpelig med å føre saker fram for kommunestyrene, kan bety at vi får økt belastning på fondet. Vi har i henhold til vedtektenes for 1973 overført til fondet 430.000 kroner.

Det overskudd en har i Folkets Hus Fond foregående år regner en med vil gå ut i lån inneværende år.

Til slutt: *Opplysnings- og utviklingsfondet*: — For 1973 satte en opp et budsjett med en inntekt til fondet på 18 millioner kroner. Vi har fått inn 18,2 millioner. Utgiftene har økt i forhold til 1972. På Kongressen ble fremlagt regnskaper for Opplysnings- og utviklingsfondet som viste at en hadde til disposisjon ca. 8,3 millioner kroner. Kongressen gjorde vedtak om at en del av disse midlene skulle gå til utbygging av LO-skolen, og dessuten en del til effektivisering av opplysningsvirksomheten.

Vi har brukt opp det som er budsjettet, og vi har til rådighet omtrent det samme beløp som vi hadde på Kongressen.

Dirigenten foreslo at han bare refererte teksten og ikke alle tallene i regnskapene.

Under punktet om lån ba *Henny Jensen*, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, om å få spesifisert lån på 8 millioner kroner som sto oppført i regnskapet.

Einar Strand: — De lån som er ført opp i regnskapet er gått til blant annet Folkets Hus, Ukebladet Aktuell, Norsk Arbeiderpresse, Oslo Samvirkelag, en del smålån, pluss lånekapital til Landsbanken.

Kåre Rasmussen, Norsk Arbeidsmandsforbund, ville gjerne vite noe mer om posten «Hus på Mongstad», og

Einar Strand sa følgende: — Da Mongstad-anleggene ble bygd var det enighet mellom fagbevegelsen og AOF om at vi måtte presentere oss så tidlig som mulig på slike anlegg. Det ble etablert en ordning med en faglig studieinstruktør som påtok seg å søke kontakt med dem som var beskjeftiget der oppe. Det ble ordnet et husleieforhold i en bolig kommunen hadde til disposisjon, men det ble iverksatt en aksjon for at vedkommende ikke skulle få leiligheten. Det var praktisk talt ikke mulig å få et husvære til studieinstruktøren, og det ble så vedtatt at vi skulle kjøpe et hus. Det er et nytt hus som er kjøpt etter gjeldende takst, og vi har da et alminnelig leieforhold med vedkommende.

Dirigenten, *Odd Højdahl*, ga deretter ordet til formannen i revisjonsutvalget, *Harry Jørgensen*, som refererte *revisjonsberetningen* til regnskapet for 1973.

Ingen forlangte ordet til regnskapene og en gikk over til voting. Fra Sekretariatet forelå innstilling om at *Representantskapet* innstiller regnskapene til godkjenning overfor Kongressen.

VEDTAK:

Sekretariatets innstilling ble enstemmig godkjent.

Saklista punkt 4:

TILSETTING AV 2. SEKRETER VED DISTRIKTSKONTORET I TRONDHEIM

Odd Højdahl refererte notatet som var lagt ut til Representantskapets medlemmer:

«Etter at vår distriktssekretær i Sarpsborg, Thorleif Hansen, avgikk ved døden, vedtok Sekretariatet å overflytte 2. sekretæren ved Trondheims-kontoret, Rolf-Thore Hildebrandt, til Sarpsborg.

Stillingen som 2. sekretær i Trondheim ble lyst ledig, og det meldte seg 28 søkere. Det vises til vedlagte søkerliste.

Sekretariatet innstiller:

«Ulf Guttormsen, Trondheim, (søker nr. 7) tilsettes som 2. sekretær ved LO's distriktskontor, Trondheim.»

— — —

Ved Sekretariatets behandling av saken stemte Erik Eriksen for å tilsette John Bjarne Hjelmeland, Spjelkavik (søker nr. 11).»

Erik Eriksen, Sekretariatet: — Ved behandlingen av denne saken i Sekretariatet avga jeg min stemme for den jeg mente pekte seg ut til denne stillingen. Jeg vil ikke si noe spesielt ut over dette, men henviser Representantskapets medlemmer til representant nr. 11. Jeg mener å ha saklig grunnlag for å foreslå John Bjarne Hjelmeland, ikke bare av den grunn at han er medlem i vårt forbund, og aktivt medlem, både som forbundsstyremedlem og i andre verv. Jeg vet at John Bjarne Hjelmeland har vært inne i bildet også ved tidligere ansettelser, blant annet ved ansettelse av distriktssekretær i Møre og Romsdal, hvor han hører hjemme.

Med dette tillater jeg meg å oppta forslag på John Bjarne Hjelmeland, Spjelkavik.

Annar Røste, Sør-Trøndelag, sa at han ikke ville ta noe standpunkt til hvem som var best egnet av de to som var foreslått, henholdsvis av Sekretariatet og av Eriksen. Det var behandlingsmåten han ville si noe om, som medlem av tilsynsutvalget for LO-kontoret. Stillingen ble avertert ledig, men såvidt Røste kjente til, var det ingen ved distriktskontoret, tilsynsutvalget innbefattet, som hadde fått muligheter til å uttale seg ved slike ansettelser. Det som hittil har vært kjent er at Sekretariatet har foretatt ansettelse, og vedkommende som er ansatt har tiltrådt.

Det kan jo da ikke være riktig som det har vært offentliggjort, at det er anledning til å komme med motforslag. Når Landsorganisasjonen har tilsynsutvalg i de enkelte distrikter, kunne det være av interesse å få en lokal uttalelse når det er såvidt mange søkere.

— Jeg synes man skulle innarbeide den praksis at tilsynsutvalget får anledning til å gi en uttalelse om søkerne.

Einar Strand sa at såfremt det hadde vært så at det utelukkende skulle tilsettes søkere fra ett bestemt distrikt, så ville det vært naturlig å hevde som Røste gjorde. Men forholdet er at når det skal tilsettes folk i Landsorganisasjonen, så har enhver representant ute i hele landet adgang til å søke, og det har vært vanlig ved enhver tilsetting at Sekretariatet har vurdert søkerne ut fra det kjennskap en har til vedkommende uten hensyn til hvor han måtte bo. Derfor har

rutinen ved ansettelse av distriktssekretærer vært følgende: — En har i Sekretariatet nedsatt et utvalg bestående av medlemmer av Sekretariatet og administrasjonen. Dette utvalget har så vurdert hver enkelt søker og innhentet de opplysninger som måtte være nødvendig. Ut fra de samlede opplysninger som er innkommet, har utvalget lagt fram forslag for Sekretariatet om den eller de utvalget mente skulle innstilles.

— På spørsmålet om man skal vente til Representantskapsmøtet er holdt før tilsetting finner sted, så har dette også i mange tilfeller vært vurdert av Sekretariatet. Men de krav som er kommet i de ulike tilfeller om at Sekretariatet ikke må vente, men må ta standpunkt så snart som mulig av hensyn til servicen på distriktskontorene, har gjort at Sekretariatet har foretatt tilsetting og lagt saken fram til endelig avgjørelse i Representantskapet. Det er dette som også gjøres nå.

VEDTAK:

Sekretariatets innstilling ble vedtatt mot 4 stemmer, som ble avgitt for Erik Eriksens forslag.

Ettermiddagsmøtet 25. april.

Ettermiddagsmøtet startet kl. 15.00, med *Odd Højdahl* som dirigent.

Saklista punkt 5:

SUPPLERINGSVALG TIL SEKRETARIATET

Fra Sekretariatet:

Siden forrige Representantskapsmøte har Reidar Langås avgått ved døden, og Fritz W. Hannestad er gått av som tillitsmann i sitt forbund. Ved opprykk er 8. og 9. varamannsplass i Sekretariatet blitt ledig.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer har sendt en anmodning til LO om å holde den ene plassen åpen for den som på forbundets landsmøte i oktober velges til forbundsformann.

Sekretariatet innstiller:

«Som 8. varamann til Sekretariatet velges Arild Kalvik, Norsk Grafisk Forbund.

Som 9. varamann velges den som på NFATFs landsmøte i oktober blir forbundets formann.»

Sekretariatets innstilling ble enstemmig vedtatt.

KONTINGENTKOMITEENS INNSTILLING

Dirigenten ga ordet til *Einar Strand*, som sa: — På LO-kongressen i fjor ble det gjort følgende vedtak:

«Sekretariatet nedsetter en komité til å utrede om LO's kontingentordning. Utvalget må komme med forslag som kan behandles og avgjøres på neste representantskapsmøte etter Kongressen.»

Forslaget ble fremsatt av Marie Lindquist, Bekledningsarbeiderforbundet, og Sekretariatet tolket forslaget slik at det skulle legges fram en utredning om dette på førstkommande ordinære representantskapsmøte. Av den grunn ble det ikke lagt fram noe forslag fra Sekretariatet på det representantskapsmøte vi hadde i desember i fjor.

I samsvar med Kongressens vedtak oppnevnte Sekretariatet 17. september følgende til medlemmer av komitéen: Einar Strand, Arne G. Strangel, Marie Lindquist, Bekledningsarb.forb., Thor Andreassen, Jern og Metall, Harry Jørgensen, Bygning, Jens Torp, Kommuneforbundet, Kåre Andersen, Tele Tjeneste Forbundet, og Storm Lundberg, Handel og Kontor.

Den nedsatte komité tok for seg en del av det materiale som vedtektskomitéen, som ble nedsatt før Kongressen, hadde til behandling. Det var nemlig også i vedtektskomitéen reist forslag om å finne fram til en annen kontingentordning fra forbundene til LO. Det har vært flere møter i Kontingentkomitéen, og komitéen har i prinsippet gått inn for at det skal søkes fastsatt en årskontingent til LO pr. yrkesaktivt medlem, og at det ikke lenger skal være helt- og halvtbetalende medlemmer. Dette forslag ble lagt fram og forslag til endringer i LO's vedtekter ble også skissert. Det ble lagt fram en oppgave over hvordan kontingentfordelingen kunne bli hvis et slikt forslag ble vedtatt. Sekretariatet behandlet saken 22. april i år og foretok en grundig vurdering av det materiale som forelå. Sekretariatet kom til at man skulle fortsette behandlingen av denne sak og ikke foreta noen innstilling til dette representantskapsmøte, slik at Sekretariatets forslag til dette møte er at saken utsettes, komitéen arbeider videre og at innstilling skal forelegges neste ordinære representantskapsmøte.

Det var et mindretall i Sekretariatet som mente at det skulle gis fullmakt til Sekretariatet om å gjennomføre en ny ordning, men forslaget om å utsette saken vant stort flertall i Sekretariatet.

Finn Nilsen, Sekretariatet, sa at han var én av de to som stemte imot et utsettelsesforslag, fordi en utsettelse betyr at gjennomføringen av en ny kontingentordning tidligst kan skje fra 1. januar 1976. Han

mente det ikke var grunnlag for å vente så lenge med gjennomføringen.

— Bakgrunnen for opprettelsen av komitéen på Kongressen er etter min mening den urettferdige kontingentordning vi har i LO i dag, sa Finn Nilsen, som sa det var en relativt stor forskjell på det hvert enkelt forbund betaler til LO i forhold til antall medlemmer. Grunnen til dette er at det opereres med helt- og halvtbetalende medlemmer. Det er forbundene selv som bestemmer i hvilken klasse de enkelte medlemmer skal stå, det vil si at forbundene selv bestemmer forholdet mellom helt- og halvtbetalende medlemmer som de skal betale kontingent til LO for. Hvis et forbund setter en høy fortjenestegrense mellom A- og B-merkene, vil de få forholdsvis mange som betaler B-merker, noe som igjen fører til at de blir halvtbetalende til LO.

Så er det enkelte forbund som utreder heltbetalende kontingent til LO for alle sine medlemmer, mens andre forbund har halvparten av sine medlemmer som halvtbetalende. Det er dette som er det urimelige, at enkelte forbund belastes ekstra og at andre forbund får en lavere kontingent til LO.

Komitéen framla en enstemmig innstilling overfor Sekretariatet, som i korthet går ut på at det skal betales en årlig lik kontingent for alle yrkesaktive medlemmer, dvs. medlemstallet fratrasket pensjonistene. Dette er den mest praktiske måte å rette opp de urimeligheter som er til stede i dag.

— Jeg vil minne om at det i komitéen satt representanter både fra forbund som vil tjene på den nye ordningen og fra forbund som vil tape på ordningen.

Hvis vi ser på andre land vi kan sammenlikne oss med, f.eks. her i Skandinavia, så er det slik i landsorganisasjonene at forbundene må betale en lik årlig kontingent til LO for alle sine medlemmer. Enkelte forbund vil også i den nærmeste tid gå inn for prosentuell kontingent uten klasser, og da vil det være praktisk umulig å fortsette den nåværende ordning med helt- og halvtbetalende medlemmer.

— Jeg er klar over at komitéens foreslåtte ordning kan skape visse urimeligheter for noen forbund, f.eks. forbund med mange deltidsarbeidere og forbund med delvis sesongledighet, men dette er forholdsvis mindre problemer i forhold til det problemet vi har i dag.

Det ble i Sekretariatet sagt at man trengte noe lengre tid for å se på spørsmålet. Hvis mitt forslag blir vedtatt, så får en tiden fram til nyttår til å vurdere problemer som oppstår i forbindelse med slik ny kontingentordning.

Jeg fremsetter følgende forslag:

«Representantskapet godkjenner i prinsippet komitéens innstil-

ling om en ny kontingentordning i LO. Sekretariatet får fullmakt til å utforme de endelige bestemmelser under hensyntagen til eventuelle urimeligheter som kan oppstå i forbindelse med den nye kontingentordningen.

Ordningen gjøres gjeldende fra 1. januar 1975.»

Dirigenten gjorde oppmerksom på at det som forelå fra komitéen gjaldt endring av § 17 i LO's vedtekter, og at det bare er Kongressen som kan endre LO's vedtekter. Men i dette tilfelle fattet Kongressen vedtak om å gi Representantskapet fullmakt til å foreta en endring av § 17 — kontingent. *Dirigenten* ville også nevne at flertallet og mindretallet i Sekretariatet er enig i hovedprinsippet.

— Vi mener imidlertid at Representantskapet ikke har anledning til å delegere til Sekretariatet å foreta endringer i LO's vedtekter. Det er det spørsmålet egentlig dreier seg om.

Marie Lindquist, Revisjonsutvalget: — Jeg fremmet på Kongressen i 1973 det forslag om kontingentordningen som ble referert av Einar Strand.

Komitéen som ble oppnevnt etter Kongressen har jo kommet til den konklusjon at alle medlemmer og forbund burde bli stilt likt når det gjelder kontingentinnbetalingen til LO.

— Som jeg sa på Kongressen, er den nåværende ordning med kontingentinnbetaling svært uensartet, og det er forbundenes vedtekter som bestemmer om medlemmene skal være helt- eller halvtbetalende, og hvor høy fortjeneste medlemmene må ha for å høre inn under de forskjellige klasser.

I noen forbund er grensen for betaling av halv kontingent satt til 270 kroner uka, i andre forbund 470 kroner. Det samme gjelder for månedskontingenten.

Forslaget jeg fremmet på Kongressen tok derfor sikte på mer ensartede bestemmelser for medlemmer og forbund når det gjaldt kontingenten til LO.

Den kontingentordning LO nå har gir ikke den sikkerhet som denne organisasjon økonomisk burde ha.

Årskontingenten bør betales som forskudd ved hvert kvartals utløp. Hvis medlemstallet endres i løpet av påfølgende år, måtte det bli en tilleggsregning for de forbund hvor medlemstallet øker og et fradrag for forbund hvor medlemstallet minsker, i likhet med den nåværende kontingent til grunnforsikringen.

Komitéen har ikke behandlet kontingentens størrelse, det er bare vedtektenes regler om kontingentinnbetaling som er behandlet. Sekretariatet har dessverre etter behandling av saken på sitt møte 22.

april d.å. funnet å fremlegge forslag for Representantskapet om at saken utsettes til realitetsbehandling på neste ordinære representantskapsmøte i 1975.

— Jeg er meget skuffet over at komitéens innstilling har fått denne behandling. Jeg kjenner ikke til de enkelte forbunds begrunnelse for utsettelsen, men jeg mener at de nåværende vedtekter så tydelig viser at endring bør skje.

— Jeg hadde ment å legge fram et forslag her på representantskapsmøtet, men det forslag Finn Nilsen har fremmet er helt i overensstemmelse med det forslag jeg skulle fremsette. Jeg støtter derfor Finn Nilsens forslag, og håper at Representantskapet kan godta det eller realitetsbehandle saken på dette møte. Jeg hadde også ventet at komitéens forslag var blitt lagt ut til representantene nå.

Otto Totland, Sekretariatet, ba om ordet til forretningsordenen: — Det som skjedde i Sekretariatet var at denne saken fikk et vedtak om at den utsettes til neste representantskapsmøte. Derfor har heller ikke Einar Strand redegjort for innstillingen. Nå har man begynt å realitetsdrøfte saken uten at formannen i komitéen har redegjort for hva saken dreier seg om. Det som vil være riktig nå vil være å ta opp til votering forslaget om at saken kommer opp på neste representantskapsmøte. Hvis det vedtas her, så bortfaller diskusjonen. Hvis det blir nedstemt, bør komitéens formann få anledning til å gi en redegjørelse om saken.

Dirigenten: — Jeg forstår da Totland slik at han overfor dirigenten setter fram forslag om å ta utsettelsesforslaget opp til votering med én gang.

Leif Skau, Sekretariatet: Jeg har ikke hatt anledning til å være til stede ved Sekretariatets behandling av saken, men jeg tror det hadde vært riktig at Representantskapet nå hadde behandlet den.

Utsettelsesforslaget ble deretter tatt opp til votering.

Forslag om utsettelse ble vedtatt med stort flertall.

Saklista punkt 7:

DEN AKTUELLE FAGLIGE SITUASJON

Tor Aspengren: — Jeg skal ikke her og nå holde noe langt foredrag om den aktuelle faglige situasjon, men ettersom vi har avveket fra to av punktene i Representantskapets vedtak i desember, har vi funnet å ville begrunne dette nærmere. Det gjelder avtaleperiodens

lengde og tariffavgiften. Når vi i desember behandlet avtaleperiodens lengde, forelå det en helt annen situasjon enn hva som var tilfelle i februar og mars. Alle vil sikkert huske at én av de faktorer som lå til grunn for at man gikk inn på ett-årig avtale, var energisituasjonen og engstelsen for arbeidsplassene. Vi ante en økende ledighet og permisjoner. Derfor vedtok Representantskapet ett-årig tariffavtale. Situasjonen endret seg smått om senn, og vi drøftet saken i Sekretariatet. Vi fikk de første forhandlinger innenfor jern- og metallindustrien. Handel og Kontor var i en spesiell situasjon og søkte om dispensasjon fra vedtaket om ett-årig avtale, noe de for øvrig også antydte på representantskapsmøtet i desember. Det var på bakgrunn av et forslag fra Totland vi fikk inn en særbestemmelse om at det i helt spesielle tilfeller skulle kunne gis dispensasjon fra bestemmelsen om ett-årig avtale. Det var vel også et ønske fra Jern- og Metallarbeiderforbundet om en to-årig avtale, ikke minst av økonomiske grunner. Da det i forhandlingene for Jern og Metall viste seg å bli vanskeligheter, drøftet vi i Sekretariatet inngående spørsmålet om ett- eller to-årig avtale. Vi kom til slutt til at vi ikke ville tvinge noe forbund til en to-årig avtale, men vi ga Handel og Kontor og Jern og Metall anledning til å gå inn for en to-årig avtale, og vi sa i vårt vedtak at vi henstilte til de andre å motta et forslag fra den annen part om en to-årig avtale, slik at vi fikk se hva dette innebar.

Dette har utviklet seg på den måten vi nå har sett. Jeg legger ikke skjul på at det var representanter i Sekretariatet som pekte på Representantskapets vedtak og mente at det kanskje var riktig å innkalle et ekstraordinært representantskapsmøte. Fra administrasjonens side ga vi uttrykk for at vi synes det ville være anstaltmakeri å innkalle et representantskapsmøte bare for å endre en dato.

Når det gjelder tariffavgiften, så var det på representantskapsmøtet fremlagt en flertallsinnstilling om at denne saken skulle løses lovveien. Innstillingen falt, og man ble enig om at kravet skulle tas opp i forbindelse med tariffforhandlingene. Dette ble gjort av de fleste forbundene. Jeg tror at de forbund som ikke tok saken opp ved tariffforhandlingene ville vente og se hvordan det gikk med saken innenfor jern- og metallsektoren. Da man innenfor verkstedindustrien så konturene av et etter min mening godt forslag, ble det holdt konferanse mellom Jern og Metall og en del av administrasjonen i LO. Vi var enig om at hvis det var muligheter for å komme fram til et godt forslag, så fikk en se nærmere på hva som skulle gjøres når det gjaldt tariffavgiften. Den ordlyd som nå er kommet inn i forslaget til Jern og Metall går ut på at saken skal tas opp mellom hovedorganisasjonene. Hva dette vil føre til, er det selvsagt ikke mulig for noen å si noe om.

Vi mener imidlertid at vi får ta saken opp når tariffoppgjøret er over, vurdere den, og så ta standpunkt til på hvilken måte vi skal føre den videre.

Ellers er det bare å si at det nå forhandles, og det er selvsagt på det nåværende tidspunkt umulig å si noe om resultatet. Det var spådd kaos når en gikk inn for forbundsvisе oppgjør, men hittil er det ikke blitt noe kaos. Til tross for at det er lang tid siden vi hadde forbundsvisе oppgjør, og til tross for at vi har knapphet på folk til å mekle, vil jeg gi forbundene ros for sin opptreden i forbindelse med forhandlingene. Jeg regner med at over halvparten av LO's medlemmer nå har anbefalte forslag, noen enstemmig og andre med relativt store mindretall.

Det jeg her gjerne vil gi uttrykk for er at en rekke forslag er blitt enstemmig anbefalt, med den indeksregulering og de bestemmelser Jern og Metall har kommet fram til.

Til det vi har hørt om at Landsorganisasjonen skulle ha akseptert at den indeksreguleringsbestemmelse Jern og Metall har fått skulle gjøres generelt gjeldende, vil jeg si — for at det ikke skal oppstå misforståelser — at vi overhodet ikke har blandet oss bort i noe overenskomstområde eller noe forbund. Vi har i den beskjedne utstrekning vi har hatt muligheter til det, når vi er blitt spurt, gitt råd, men ellers har det ikke forekommet innblanding fra vår side.

Det ville være hyggelig — ikke minst fordi vi er i et jubileumsår — om vi kunne få en tariffrevisjon basert på forbundsvisе oppgjør uten vanskeligheter. Vi skal selvsagt ikke gå av veien for en konflikt, dersom det måtte være nødvendig. Men så langt jeg kan se situasjonen i dag, og så langt som de fleste forbund som har anbefalte forslag er kommet, kan jeg ikke skjønne annet enn at medlemmene vil vedta disse forslagene.

Vi har fått garantier som vi tidligere ikke har hatt når det gjelder annet avtaleår, hvor det heter at man skal få *betydelige* skattereduksjoner. Så sies det at hvis jordbruket får det de har bedt om, som de selvsagt ikke får, vil det bety at en får en stigning på om lag 5 prosent på indeksen. Dersom de skulle godta det de har fått tilbud om, som de selvsagt heller ikke gjør, vil det bety litt under 3 prosent.

Jeg vil gjøre det tindrende klart for de som eventuelt skal stemme at i de tallene som Per Kleppe la til grunn for sin pakkedøsning, hvor han sier prisene vil stige med om lag 10 prosent, så har man inkorporert vårt tariffoppgjør og jordbruksoppgjøret.

Jeg håper nå at alt går glatt, at vi slipper noe nytt ekstraordinært representantskapsmøte, og at vi skal kunne gå en ny to-årsperiode i møte med en velstandsutvikling som vi alle kan være tjent med.

Otto Totland, Sekretariatet, sa at han i sitt innlegg ville konsentrere seg om tariffavgiften, men bare først si et par ord om forhandlingene i sin alminnelighet og tarifforslaget. — De forslag som foreligger er anbefalt, noen enstemmig, noen med stort mindretall. Det forbauser meg at en kan være så lidenskapelig opptatt av dette med indeksregulering, og det er et par ord om det jeg vil si. Det pekes på at man ikke har fått 100 prosent kompensasjon, en har fått 81. Hva vil da 100 prosent bestå i? Jo, i stedet for 10 øre, vil det her dreie seg om et tillegg på 2,3 øre pr. time, altså 12,3 øre. Det en skal være merksam på når det gjelder indeksreguleringen er vel at vi aldri noensinne har fått en så god indeksreguleringsbestemmelse som i år. Vi har tidligere hatt en kompensasjonsgrad på mellom to tredjedeler og tre fjerdedeler. Nå har vi fått over 80 prosent, og jeg vil si at å velte gode forslag som foreligger fra Jern og Metall og Statens side på grunn av indeksreguleringsbestemmelsen, det synes jeg vil være urimelig. En setter altfor mye på spill ved å forkaste forslag som har så mange gode sider som disse forslagene har.

Det som forelå om tariffavgiften i representantskapsmøtet i desember var jo at Sekretariatets flertall mot 1 stemme (Leif Skau's) hadde innstilling til Representantskapet som gikk ut på at man skulle føre denne saken lovveien. Skau tok opp et forslag som ble vedtatt med knepent flertall, om at en skulle forsøke å nå fram ved tariffrevisjonen. Hva har så skjedd siden? Jeg skulle anta at de fleste som var på representantskapsmøtet i desember måtte ha forståelsen av at dette vedtaket betinget at samtlige forbund skulle reise krav ved denne tariffrevisjon. Dette har ikke skjedd, flere forbund har overhodet ikke reist krav om det. Noen har til og med landsstyrevedtak om at de ikke skal reise det, på tross av Representantskapets vedtak. Dette synes jeg er meget urimelig, og da vil jo Kaare Selvig i Norsk Arbeidsgiverforening og andre ha nokså gode kort på hånden når det er så delte meninger innenfor LO-forbundene selv. Jeg vil gjerne sitere hva Jern og Metall har tatt med i sine kommentarer når det gjelder tariffavgiften: «Partene er enig om å anmode hovedorganisasjonene om å arbeide videre med spørsmålet om tariffavgift, med sikte på å oppnå en endelig avklaring.»

Jeg synes ikke denne kommentaren er særlig klar, men jeg håper at en i forhandlinger kan finne fram til en avklaring. Jeg har inntrykk av at man har sparket ballen over til hovedorganisasjonene, og jeg vil da reise følgende spørsmål: Hvordan skal en nå forholde seg? En har jo ikke fått til tariffavgift i de avtaler som nå er ute til avstemning. Det bør vel da være riktig at Landsorganisasjonen snarest mulig etter at tariffrevisjonen er tilendebrakt, tar opp forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening om en avklaring. Om det kan med-

føre at man får Norsk Arbeidsgiverforening til å anbefale tariffavgift på en eller annen måte, er vanskelig å si. Hvis det nå viser seg at Norsk Arbeidsgiverforening sier at de ikke under noen omstendighet vil gå med på en tariffavgift, ja, så melder spørsmålet seg: Hva skal en da gjøre? Det vil vel være naturlig at en da får et representantskapsmøte eller et sekretariatsmøte som igjen ser på denne saken, slik at det kan tas opp til vurdering om en skal gå lovveien.

Jeg ville gjerne få vite litt om gangen i dette, og hvor lang tid det eventuelt vil ta før en kommer fram til et endelig vedtak i en eller annen organisasjonsinstans innenfor LO, og hvor lang tid en kan regne med at det tar før tariffavgift kan bli gjennomført.

Arne Løken, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet: — Jeg sa på siste representantskapsmøte at jeg ikke skulle blande meg inn i vår oppgjørene, men de opplysninger som foreligger fra de forskjellige tariffoppgjør synes å være av en slik karakter at kanskje de som var for fellesoppgjør ikke hadde så helt rett. Man har nå vist at det går an å få til gode oppgjør også forbundsvis.

Vi er i et jubileumsår, sa Aspengren, og vi skal dra sammen. — Det skal vi selvfølgelig gjøre, men på enkelte punkter har en inntrykk av at man ikke helt gjør det. Det er tariffavgiften som har foranlediget meg til å ta ordet. Jeg hadde ordet til denne saken også på forrige representantskapsmøte, hvor jeg gikk noe i rette med Leif Skau for hans litt bombastiske uttalelser om at det var den indre og ytre styrke innenfor fagbevegelsen som skulle avgjøre denne saken. Når så oppgjøret kom, var ett av de første punktene en firte på spørsmålet om tariffavgift. Jeg synes at hvis en mener noe med å si at dette skal man ordne ved tariffoppgjøret, så burde dette etter mitt skjønn ha vært ett av de sentrale punkter. Personlig mener jeg at dette er mer vesentlig enn indeksoppgjøret.

Ingen av de forbund som nå er med i vår oppgjøret har på noen som helst måte løst spørsmålet om tariffavgift. Jeg synes det er beklagelig at flertallet i Representantskapet vedtok å gå inn for å få løst spørsmålet om tariffavgift ved tariffrevisjonen, uten samtidig å si at man ville beholde en utvei til å gå lovveien. Jeg er klar over at stats- og kommuneansatte var noe bekymret over den lovmessige siden av saken, men jeg synes ikke en skulle ha stoppet den utviklingen Representantskapet i fjor innbød til.

Spørsmålet om tariffavgift vil forsinkes med ett eller to år hvis ikke dette representantskapsmøte vurderer om en skal anmode Regjeringen om å nedsette et utvalg til å se på saken i sin helhet.

Jeg tror ikke saken kan løses ved tariffoppgjøret, og jeg henstiller til Representantskapet å be Sekretariatet vurdere spørsmålet inngå-

ende, og eventuelt ta Regjeringen med på drøftinger om en eventuell lovfesting av tariffavgift.

En annen ting jeg er meget opptatt av, er at en under tariffoppgjøret ikke har reist spørsmålet om en øking av Opplysnings- og utviklingsfondet. En står her overfor en ekspanderende utdanning av bedriftstillitsmenn, men spørsmålet om øking av fondet har såvidt jeg vet ikke vært reist av et eneste forbund ved dette oppgjøret. Jeg tok på siste kongress opp en uttalelse som ble oversendt Sekretariatet, i trygg forvisning om at saken da ble ført videre. Vi er nå i den stilling at vi må trappe ned utdanningen, og spørsmålet blir da om våre intensjoner skal oppfylles eller om vi må redusere virksomheten.

Jeg vil spørre LO's administrasjon om det er muligheter for i tariffperioden å reise spørsmålet om en regulering av fondet. En bør også drøfte nærmere en annen fordeling av de pengene som i dag kommer inn.

Arne Hasla, Aust-Agder, ga forhandlingsutvalget i Jern og Metall ros for det resultat som var oppnådd, idet overenskomsten ved det forslag som nå foreligger er blitt betydelig styrket. En ting som det står strid om i dag er den halvautomatiske indeksreguleringen. — Hvis forhandlingsresultatet nå blir forkastet for noen få øres skyld, vil jeg spørre: Hvorfor ble ikke forslaget i 1972 forkastet? Et oppgjør som etter min mening var meget dårlig. Forslaget som nå foreligger i Jern og Metall er etter min mening det beste som er oppnådd etter krigen.

Jeg har tro på at Regjeringen vil mestre prisproblemet og at vi får en reallønnsøking, men hvis den ikke gjør det, er det fagbevegelsens plikt å si kraftig fra.

— Hvordan skal gjennomføringen av skattelettelsen på 2 prosent fra juni måned skje i praksis?

Til slutt antydte Hasla en annen vei å gå i spørsmålet om innføring av tariffavgift, nemlig å bestemme at uorganiserte ikke skulle nyte godt av tilleggstrygdens ytelser. Hvis vi fikk gjennomført dette skulle det være muligheter for en øking av organisasjonsprosenten uten så mye vanskeligheter.

Leif Skau, Sekretariatet, ville knytte noen merknader til det som hittil hadde vært sagt om årets tariffoppgjør.

— Først et par ord til Totland. Jeg sto ikke alene i Sekretariatet, vi var to i mindretallet.

Til Løken vil jeg si at tariffavgift langt fra var det første spørsmålet vi droppet. Tariffavgift var aktuelt helt til de siste timene under meklingen, men vi nådde dessverre ikke fram denne gang.

Det ble sagt her at jeg nokså bombastisk på representantskapsmøtet pekte på fagbevegelsens indre og ytre styrke, og det skal jeg til enhver tid være med på å erkjenne. Jeg vil gjerne vise til at jeg på siste representantskapsmøte sa klart fra at jeg for min del ikke var sikker på at spørsmålet om tariffavgift kunne gjennomføres ved første tariffoppgjør. Men jeg la til at jeg synes spørsmålet var så prinsipielt riktig, at selv om vi ikke nådde fram første gangen, så skulle vi likevel søke å løse det tariffveien.

Ordlyden i vårt forslag er følgende: «Partene er enig om å anmode hovedorganisasjonene om å arbeide videre med spørsmålet om tariffavgift, med sikte på å oppnå en endelig avklaring.» Jeg anser denne formuleringen for meget viktig, idet jeg mener Norsk Arbeidsgiverforening verken prinsipielt eller mentalt var forberedt på å ta tariffavgiften som en tariffbestemmelse. Det kan også tenkes at vi heller ikke innenfor Landsorganisasjonen var modne nok til å gå inn på denne bestemmelsen. Det får de videre drøftinger avgjøre, og jeg tror at vi i denne tariffperioden kan få den nødvendige modningsprosess, og at vi kan få til en løsning som fagbevegelsen er fornøyd med, i stedet for å få lovmakerne til å bestemme i spørsmålet om tariffavgift.

Det har et par ganger her vært vist til at mange forbund har enstemmig anbefalte forslag og noen som har et stort mindretall. Jeg kjenner ikke til at det er andre forbund enn Jern og Metall som har så stort mindretall. Jeg tror de andre forbundene står sterkt i sin anbefaling av tarifforslaget. Både Bekledning, staten, kommunene og Bygning har praktisk talt enstemmig anbefalte forslag, og dette er områder som har langt større forhandlingsdelegasjoner enn vi har i Jern og Metall. Det ligger derfor helt klare anbefalte forslag for over 300.000 av Landsorganisasjonens medlemmer.

— Jeg synes det er uriktig å si at den indeksreguleringsavtale vi har kommet fram til er en dårlig avtale. Det er klart den beste indeksreguleringsavtale etter krigen. Vi får i år en helautomatisk indeksregulering og har fått en høyere kompensasjonsgrad.

Indeksreguleringsavtalen vil gjelde for en lengre del av tariffperioden enn hva vi tidligere har hatt.

Jeg vil til slutt si et par ord om Regjeringens «pakke». For det første stiller jeg meg fullstendig uforstående til forslaget SV lanserte i Stortinget for to dager siden om å utsette behandlingen av Regjeringens pakke til tariffoppgjøret var ferdig. Vi kunne ikke vente til juni måned før vi fikk vite hva Regjeringen ville sette inn mot prisstigningen og den økonomiske utviklingen vi står overfor. Jeg tror det var riktig at vi fikk rede på Regjeringens planer i den anledning, men jeg vil understreke så sterkt jeg kan, at de prog-

noser og de forutsetninger som Regjeringen har lagt opp til for 1974 må holdes. Det er så mye mistro til politikk i vårt samfunn i dag, at det som er sagt må holdes.

Når det gjelder jordbruksoppgjøret, så er dette inkludert i Regjeringens prognoser og beregninger, og ligger derfor innenfor en økning av den disponible realinntekt på 3,5 prosent som Regjeringen har lagt opp til.

Jeg vil gjerne igjen gi uttrykk for min glede over enstemmigheten i de andre forbund, noe som jeg også ser som en enstemmig oppslutning om det som på mange måter er blitt det sentrale spørsmål ved dette tariffoppgjør, nemlig spørsmålet om indeksreguleringsbestemmelsen.

Kåre Rasmussen, Norsk Arbeidsmandsforbund: — Skau snakket om en modningstid når det gjaldt tariffavgiften, men vi reiste spørsmålet allerede på representantskapsmøtet i 1971, hvor vi stilte krav enten om organisasjonsplikt eller tariffavgift. Kongressen har jo også vedtatt å stille krav om tariffavgift. Jeg synes det var uklokt at representantskapsmøtet i desember forkastet Sekretariatets forslag om å gå lovveien med tariffavgiften. Vi nådde ikke fram denne gang, og jeg vil da spørre: På hvilken måte tror Skau vi vil nå fram ved neste tariffoppgjør? For oss ute i distriktene er det vanskelig å forsvare at vi ikke kommer noen vei med dette spørsmålet, og de uorganiserte kan triumferende si at vi ikke greide det denne gang heller.

Vi bør på dette representantskapsmøte gi Sekretariatet fullmakt til å omgjøre vedtaket slik at vi kan gå lovveien, for jeg vil gjerne se det forbund som kan løse dette etterpå med Arbeidsgiverforeningen.

Kåre Hansen, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, ville begrense seg til ett punkt i det man drøftet, nemlig tariffavgiften. Omkring halvparten av Representantskapets medlemmer vedtok i desember i fjor å løse spørsmålet ved denne tariffrevisjon. Den andre halvparten mente en skulle løse det lovveien. — Det en kan konstatere er at det var full enighet i Representantskapet om at spørsmålet burde få sin løsning, men det var uenighet om på hvilken måte det skulle løses. Spørsmålet har ikke like stor betydning for alle tariffområder. Enkelte forbund har medlemmer med en helt annen holdning til organisasjonen enn andre forbund har. Det henger sammen med tradisjoner og arbeidsplassens størrelse. Men når en er medlem av en enhet som Landsorganisasjonen er, som skal representere alle områder, så er det ikke nok ved festlige anledninger å påbe-

rope seg den styrke man samlet representerer, hvis denne styrke ikke gir seg utslag i at de sterke forbund hjelper de svake.

Når det gjelder vårt forbund, så er forholdet at de medlemmer som skal være med og betale de utgifter det koster å opprettholde en forhandlingsorganisasjon som vår, ikke blir flere, og dermed blir den økonomiske belastning på hvert enkelt medlem uforholdsmessig stor. Det de andre kan gjøre er ganske enkelt å etablere seg som en lokal organisasjon på bedriften og søke tilslutning til organisasjoner utenfor LO som ikke har behov for å opprettholde noe forhandlingsapparat. De seiler bare i kjølvannet på den organisasjon som går foran og nyter godt av de resultater denne organisasjon oppnår. Det finnes ikke noen tariffrettslig hjemmel for å nekte dem å få en avtale med bedriften. Det er dette vi gjerne vil ha slutt på. Skal en nyte godt av det en organisasjon gjør, tilsier all rimelig moral at man er med på å dele de utgifter dette koster.

Medlemskapet i LO skulle nettopp være slik at det hjelper oss i situasjoner vi har vanskeligheter med å løse alene, og vi beklager at Jern og Metall i sluttfasen av forhandlingene fant at tariffavgift var noe en kunne gi avkall på for å få et bedre resultat av forhandlingene. Men kanskje andre forbund er av den oppfatning at dette spørsmålet er så sentralt at de ikke kan ta noe oppgjør før denne saken er løst.

Er det slik at en fra LO's og de andre forbundenes side er villig til å yte sin støtte hvis en slik situasjon oppstår?

Jeg har ingen tro på at Norsk Arbeidsgiverforening mentalt var uforberedt på dette krav. De hadde fått det presentert i forbindelse med revisjon av Hovedavtalen. De visste at det kom i én eller annen form, men de er vel mentalt ikke forberedt på å være med og styrke organisasjonen på denne måten.

Leif Skau sa i sitt innlegg at vi vel ikke ønsker en ordning som *lovmakerne* bestemmer. — Til det vil jeg si at vi påberoper oss jo en enorm innflytelse i samfunnet, så vi kan vel ikke i dette spørsmålet være uten innflytelse på bestemmelsens utforming. Vi må vel kunne øve påvirkning så vi får en bestemmelse som vi mener er riktig.

Ut fra dette vil jeg gjerne at man ikke bare gjør som Aspengren sier, at en skal se på dette og vurdere det. Jeg synes LO her skulle akseptere den styrke vi påberoper oss, og som vi vitterlig besitter, og si klart fra at dette er et så sentralt spørsmål at Landsorganisasjonen er beredt til å gjøre det som overhodet er mulig for å finne en løsning. Er dette holdningen, skulle jeg tro at Arbeidsgiverforeningen forstår at hvis fagbevegelsen samlet ønsker å løse dette spørsmålet, så vil vi gjennomføre det.

Så sterkt jeg kan vil jeg be om at LO's sekretariat innser at spørs-

målet for mange forbund er så sentralt at det er helt avgjørende for den organisasjonsmessige framgang vi kan forvente i tiden som kommer. Jeg vil også be om at man forsøker å løse det så snart som mulig, slik at ikke forholdet mellom de LO-organiserte forbund som har en svak tilslutning og «gule» organisasjoner, enten de står i et forbund eller er bedriftsforeninger, forrykkes ytterligere.

Finn Nilsen, Sekretariatet, tok utgangspunkt i sitt mindretallsforslag på representantskapsmøtet i desember om samordnede oppgjør. — Aspengren sa at det var noen som hadde hevdet at det ville bli kaos under forbundsvise oppgjør. — Dette var ikke mine ord. Videre sa Løken fra Hotell og Restaurant at det viste seg at de som gikk inn for samordnete oppgjør ikke fikk rett. Jeg skal ikke her ta opp noen diskusjon om oppgjørsformen, men jeg vil gjerne understreke at jeg fortsatt er av den oppfatning at et samordnet oppgjør ville være det riktige, men er klar over at jeg ved neste korsvei kanskje står noe svakere i min argumentasjon. Som Leif Skau sa, foreligger det innenfor vårt område tre enstemmig anbefalte forslag på de tre største områdene, med den samme indeksbestemmelse som i forslaget for verkstedindustrien. Det har vært allmen tilfredshet innenfor våre forhandlingsdelegasjoner over indeksbestemmelsen, og jeg skal her bare kort begrunne dette: — Det er riktig som Skau sa, at dette er den beste indeksbestemmelsen vi noen gang har hatt. Vi får to indeksreguleringer i denne tariffperioden. Den første, helautomatiske, vil gi en kompensasjon som er høyere enn det vi tidligere har hatt, og innenfor vårt forbund vil kompensasjonsgraden bli høyere enn i Jern og Metall fordi vi ligger lavere i lønn. Vi vil få en kompensasjonsgrad på nærmere 100 prosent. Den halvautomatiske indeksreguleringsbestemmelsen vi har for 1975 gir mulighet til å si opp avtalene dersom en ikke kommer til enighet. Så til indeksbestemmelsens forhold til de lavtlønte. — En helautomatisk indeksreguleringsbestemmelse med 100 prosent kompensasjon og med et lavt svingningstall, er etter min mening ikke til fordel for de lavtlønte. En slik indeksbestemmelse vil uten tvil føre til sterk pris- og kostnadsøkning, og all erfaring viser at ved en sterk prisstigning er det de lavtlønte som får lide. Jeg vil også vise til at mange av de lavtlønte arbeider innenfor industrier med et hardt konkurranseforhold til utlandet. Med en slik indeksbestemmelse som enkelte vil ha, så vil dette føre til en kostnadsøkning som ytterligere forverrer konkurranseforholdene. Dette fører igjen til fare for arbeidsplassene innenfor disse områdene.

Vår konklusjon er at den indeksbestemmelse som foreligger er fullt ut tilfredsstillende.

Håkon A. Ødegaard, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, minte om at man på siste representantskapsmøte var meget opptatt av arbeidstidsforkortelsen for helkontinuerlige og ukekontinuerlige skiftarbeidere. Han var klar over at det i Landsorganisasjonen har vært arbeidet nokså intenst på bakgrunn av vedtaket en fattet på representantskapsmøtet om arbeidstidsforkortelsen.

— Jeg vil tro det ville være riktig om Aspengren kunne fortelle litt om hva som har skjedd siden vi sist var samlet.

Leif Andresen, Sekretariatet: — Da Sekretariatet fattet vedtak om å anbefale overfor forbundene at det reises krav om innføring av tariffavgift, så tok jeg umiddelbart etter representantskapsmøtet spørsmålet opp i administrasjonen og forbundsstyret og redegjorde for Representantskapets vedtak. Etter min oppfatning var fortolkningen *anbefale*, ikke en plikt, men jeg sa til mine medarbeidere i administrasjonen, forbundsstyret og landsstyret at det av lojalitets-hensyn kanskje var mest fornuftig å reise kravet samlet. Det var en enstemmig oppfatning i landsstyret at å *anbefale* ikke var forpliktende. Jeg hadde på forhånd undersøkt dette med Landsorganisasjonens formann, og tok det også opp i Sekretariatet. Jeg fikk i dette syn støtte av enkelte i Sekretariatet, ikke minst av Statstjenestemannskartellets representant, Mugaas, som hadde samme oppfatning som oss.

Landsstyremøtet fattet for øvrig vedtak om det var enig i at det skal gjennomføres tariffavgift, men henstilte til Landsorganisasjonen å ta dette opp på et senere tidspunkt. Landsstyret bestemte også å gi sin tilslutning til Representantskapets vedtak når det gjaldt ettårig tariffavtale, for å forsøke å løse problemene for lavtlønnsgruppene i vårt forbund, som det ikke har lyktes oss å få full gjennomslagskraft for i våre overenskomster. Det gjelder store grupper kvinner og menn som «faller mellom to stoler» når gjennomsnittsfortjeningen innenfor den enkelte bransjeoverenskomst stiger.

Til Totland: — Jeg tror det bare var Kjemisk Forbund som ikke reiste krav om tariffavgift, unntatt staten, så jeg får tåle kritikken over at vi ikke reiste dette krav.

Oystein Larsen, Sekretariatet: — Det er ganske naturlig at det hele dreier seg om Jern og Metall. Vi snakket om forbundsvise oppgjør, men når de ferdige forslag blir offentliggjort, virker det som om de stort sett er støpt i samme formen, med noen små avvik. Det samme gjør seg også gjeldende når det gjelder tariffavgiften og indeksreguleringsbestemmelsen.

Nå er det ganske mange som har rost indeksbestemmelsen Jern og Metall kom fram til høyt opp i skyene, og jeg vil gjerne komme

med en motforestilling. Jeg er enig i at det er en av de beste indeksbestemmelser vi har fått ved noe tariffoppgjør, men det sier ikke at de er gode nok. Finn Nilsen presiserte meget sterkt at en indeksbestemmelse med et lavt svingningstall ville føre til ren elendighet. Jeg viser da til de undersøkelser dansk fagbevegelse foretok i forbindelse med den samme påstand som ble reist overfor dansk fagbevegelse og den formen for automatisk indeksbestemmelse de har. Undersøkelsen ga ingen grunn til å påstå at den form for indeksbestemmelse som gjaldt i Danmark hadde den påvirkning på prisutviklingen som motparten ga uttrykk for.

Den automatiske indeksreguleringen det første året slår gunstig ut for enkelte forbund, men på mange av våre områder vil vi ikke komme opp i mer enn 60 prosent. Noen vil da kanskje hevde at disse gruppene tjener så godt likevel, men jeg tror man skulle fått den samme bestemmelse som i staten, hvor indeksbestemmelsen i hvert fall til en viss grad følger fortjenesteutviklingen.

— Jeg beklager også at det ikke ble kjørt hardere på dette med tariffavgift, men her vil jeg bekrefte det Leif Skau sa, at han tok et forbehold under Representantskapets behandling.

Arne Løken, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet: — Jeg er glad for at en del av talerne her har vært oppe og gitt sitt besyv med i min skuffelse over at spørsmålet om tariffavgift ikke har blitt løst, men samtlige av de som har talt for tariffavgift har antydnet visse løsninger, uten å legge fram konkrete forslag.

— Jeg har tillatt meg å forme to forslag. Når det gjelder tariffavgiften, fremmer jeg overfor Representantskapet følgende forslag:

«Sekretariatet pålegges å arbeide aktivt for en løsning av spørsmålet om tariffavgift. Dette må skje på forskjellig måte, enten lov eller avtale, for ikke å begrense arbeidet med tariffavgiften innenfor en bestemt linje.»

Når det gjelder Opplysnings- og utviklingsfondet vil jeg fremsette følgende forslag:

«Sekretariatet ser på muligheten for en øking av fondets inntekter. Dette kan skje enten ved øking av premien eller endringer av fordelingen.»

Jeg håper da at Sekretariatet ser på fordelingen mellom arbeidsgiverne og LO.

Magnus Toverud, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, sa at tarifforslaget når det gjaldt Bygning vel var så kjent at det ikke var grunn for ham til å kommentere det. Han ville bare gi uttrykk for

at han var enig med Skau både når det gjaldt tariffoppgjøret og Regjeringens utspill i saken.

— Jeg var blant dem som stemte mot Sekretariatets innstilling da Representantskapet behandlet spørsmålet om tariffavgift i desember. Jeg er formann i en avdeling her i Oslo og vi har 27 kroner hver fjortende dag i kontingent. Av dette svarer vi 17 kroner til vårt forbund, og forbundet betaler 1,75 pr. uke til LO. De lovmakerne som skulle utforme loven om tariffavgift, stoler jeg ikke på i denne saken. Jeg er redd for at de som utformer forslaget eventuelt vil legge seg på forbundskontingenten. Hva da med avdelingene? Vi reiste spørsmålet i Bygnings forhandlinger med Entreprenørenes Landssammenslutning, som tok til i februar, og ett av de første spørsmålene vi fikk var: Hva mener dere med tariffavgift, hvordan vil dere gjennomføre den. Vårt svar var at vi ville ha en prosenttrekk av brutto utbetalt lønn av hver eneste ansatt. De svarte da at det var i strid med deres samvittighet å trekke pengebeløp hos medlemmer som ikke var enige.

N. R. Mugaas, Statstjenestemannskartellet: — Jeg synes etter Leif Andresens innlegg det er riktig at jeg bekrefter den oppfatning av Representantskapets vedtak som han ga uttrykk for når det gjelder tariffavgiften, — en oppfatning som jeg for øvrig støttet da vi behandlet saken i Sekretariatet. Man hadde jo på forhånd gitt sin tilslutning til en innstilling overfor Representantskapet om at saken burde utredes, og forslaget om å gå over til at det skulle kunne reises ved tariffrevisjonen ble framsatt her på representantskapsmøtet, og ble da av de representanter fra staten som var til stede tolket slik at de i alle fall denne gangen slapp å ta opp en nokså ømtålig sak i forholdet til de organisasjoner som står utenfor.

— Jeg vil samtidig benytte anledningen til å gi honnør til Jern og Metall for den indeksbestemmelsen som har dannet mønster for de øvrige forslag. Jeg har uhyre vanskelig for å skjønne den lidenskap en nå legger i én eneste del av tarifforslaget, nemlig indeksbestemmelsen. Det synes som om folk tror at de varer man kjøper for penger en får på en indeksbestemmelse, er mer verd enn de en kjøper for penger en får gjennom tarifforslaget. En må ha lov til å se tarifforslagene samlet og se hva dette gir. Danskene har en automatisk indeksreguleringsbestemmelse med regulering på hver tre poengs stigning, men en har en avtalt kompensasjonsgrad på 60. Man taper altså 40 prosent ved hver regulering. Det som også er farlig hvis man har en automatisk indeksreguleringsbestemmelse med et lavt svingningstall og 100 prosent kompensasjon, er at når en kommer fram til en tariffrevisjon, så har en svært lite å forhandle om, fordi

en da har tatt ut så mye underveis i tariffperioden. Det blir mindre igjen til å foreta lønnspolitiske vurderinger i forbindelse med tariffrevisjoner. Dette synes jeg er meget viktigere for oss innenfor fagbevegelsen enn akkurat selve indeksbestemmelsen. Jeg kan ikke se annet enn at den indeksbestemmelse Jern og Metall fikk, og som danner mønster for de andre, vil være et ypperlig redskap for oss i arbeidet med å holde et skikkelig reallønnsnivå for de fagorganiserte i denne tariffperioden, og jeg vil det skal være sagt også fra statssiden her at vi setter meget stor pris på at Jern og Metall kom fram til denne formen for indeksbestemmelse.

Dirigenten sa at man dermed anså diskusjonen om punkt 7 på saklista for avsluttet og ga Tor Aspengren ordet til et sluttinnlegg.

Tor Aspengren: — Dette var mye om indeksregulering, og jeg har fått inntrykk av at *det* også har vært tilfelle ute blant medlemmene.

Men først om tariffavgiften:

Jeg forstår ikke egentlig hva man har ment, men situasjonen er vel at når vi har fått den formuleringen som Jern og Metall og Mekaniske Verksteders Landsforening ble enige om, vil det bety at saken kommer opp på det sentrale plan mellom LO og Norsk Arbeidsgiverforening. Vi er vel da nærmest blitt løst fra vedtaket i forrige representantskapsmøte. Det vi vedtok der var at tariffavgiften skulle tas opp i forbindelse med de forbundsvise oppgjør. Jeg er derfor ikke det minste engstelig for det forslaget Løken tok opp om at vi etter tariffrevisjonen må ta kontakt med Norsk Arbeidsgiverforening for å høre hva den mener. Er det dens mening at vi kan forhandle oss fram til en ordning, så følger vi jo bare Representantskapets vedtak. Men sier Arbeidsgiverforeningen nei, må Sekretariatet ta et standpunkt, og jeg kan ikke skjønne at det kan gå ut på noe annet enn at vi skal gå lovveien, eller avvente utviklingen inntil et nytt Representantskap kan ta standpunkt. Løkens forslag går ut på at Sekretariatet skal vurdere hvilken vei en skal gå, og jeg synes det er et akseptabelt forslag.

Når det gjelder Opplysnings- og utviklingsfondet, så var vi på representantskapsmøtet i desember enige om at vi skulle være varssomme med krav av generell art som kunne føre oss i baken. Jeg er også av den oppfatning at dette er noe vi kan ta opp med Norsk Arbeidsgiverforening. Vi på vår side kan ikke midt i en tariffperiode gå inn for en ordning som øker belastningen på våre medlemmer, men hvis f.eks. Arbeidsgiverforeningen er villig til å senke sin andel av det de skal ha av Opplysnings- og utviklingsfondet, noe jeg har liten tro på, så kunne *det* kanskje være en løsning.

Når det gjelder indeksreguleringsbestemmelsen, tror jeg det er mange som misforstår den siste delen av denne bestemmelse. Folk er redd for at når det skal forhandles, så oppnår man ingen ting. Min oppfatning er at når en først har fått en kompensasjonsgrad på 81 prosent første gangen, så kan jeg ikke tro at en skal få noe dårligere resultat i det andre året. Da må det i tilfelle skje en helt eksepsjonell lønnsglidning. Dersom et forbund ikke ønsker å godta resultatet, har de full anledning til å si opp avtalen og ta en kamp, noe som en del er ute etter i dag.

Det har vært sagt her at fagbevegelsen må si kraftig fra hvis ikke de prognoser tariffoppgjøret er bygd på holder. Vi vil følge utviklingen nøye, og jeg er overbevist om at den sittende regjering vil sette alt inn på å holde sine løfter.

Når det gjelder reduksjonen i skatten på to prosent fra juni i år, så var den eneste muligheten midt i en periode å senke fra f.eks. 30 til 28, fra 40 til 38, og det er det som kommer til å skje.

Jeg vil også si et par ord om tilleggstrygden. Hvis jeg ikke husker feil, var det vel enighet mellom Arbeidsgiverforeningen og oss i drøftingene om tilleggstrygden at vi for framtida ikke vil tillate at uorganiserte kommer inn på den frivillige ordningen. Det har skjedd en voldsom utglidning, og det var på dette grunnlag vi fikk diskusjonen, og jeg håper vi nå får til en ordning.

Får jeg ennå en gang beklage min uttalelse om «store mindretall». Det er riktig som Skau sier, det er bare ett stort mindretall og noen mindre.

Så ble det bedt om at jeg skulle si hva som har skjedd når det gjelder forkortelse av arbeidstiden. Vi har hatt kontakt med Kommunal- og arbeidsdepartementet, og gitt uttrykk for at det som må prioriteres er skiftarbeiderne i årskontinuerlig skiftarbeid og de som går på turnusordninger som kan sammenliknes med dette. Vi kom også inn på problemet med dem som arbeider under dagen. Vi har diskutert saken i et eget utvalg innenfor Landsorganisasjonen hvor vi har skifteksperter, og det er ingen uenighet om at dette må prioriteres.

Ved neste korsvei — 1. april 1976 — når tariffavtalene løper ut, får man automatisk 40 timer for dem som i dag har 42½, altså en generell arbeidstidsforkortelse. På det tidspunkt vil også de som arbeider årskontinuerlig, som går turnus, og som vi nå har fått til 38 timer for, få sin ukentlige arbeidstid nedsatt til 36 timer. Det samme gjelder arbeid under dagen. Vi har — på samme måte som Arbeidsgiverforeningen — blitt bedt om å være med og stille ekspertise for å få ordlyden i Arbeidervernloven klar.

Jeg mente ikke noen i denne salen når det var snakk om kaos i forbindelse med forbundsvise oppgjør. Jeg mente Norsk Arbeidsgiverforening og andre arbeidsgiversammenslutninger.

Til Øystein Larsen vil jeg igjen svare på spørsmålet om et lavt svingningstall. Jeg har hele tiden sett det slik at hvis vi skal få en økning i vår disponible realinntekt, så må vi se på disse problemene på en helt annen måte enn bare det å få tillegg når prisene stiger. Hvis vi ikke skulle satse på noe annet, er jeg overbevist om at vi på kort tid ville prise oss ut av markedet. Vi skal være klar over at med en slik økning drar vi med oss andre kostnader, trygdeordninger og andre ting som koster penger. Det jeg mener er riktig, er i første rekke å basere seg på skattelettelser og avgiftslettelser, og så prøve å finne en balanse slik at vi kommer ut med en økning i vår disponible realinntekt som er mer i pakt med de nasjoner vi kan sammenlikne oss med, og som vi skal konkurrere med. Jeg har ingen tro på at det er arbeidsfolk som får noen fortjeneste på en indeksbestemmelse med et svingningstall på to—tre indekspoeng.

Jeg tror det i Jern og Metall ble nevnt et eksempel på at med et svingningstall på fire, som de opprinnelig krevde, ville man i tariffperioden få seks—sju indeksreguleringer. Med et lavere svingningstall kunne en risikere å få indeksreguleringer hver annen måned, og jeg er overbevist om at dette ikke er den riktige måten å gjøre det på.

Jeg håper at vi både innenfor den statlige sektor, den kommunale sektor og innenfor den private sektor får tariffoppgjøret i havn og at vi får en gunstig utvikling i tariffperioden.

VOTERING:

Følgende forslag fra Arne Løken, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, ble deretter tatt opp til votering:

«Sekretariatet pålegges å arbeide aktivt for løsning av spørsmålet om tariffavgift. Dette kan skje på forskjellige måter, enten ved lov eller avtale.»

Dirigenten opplyste at *Leif Skau* hadde bedt om en merknad til forslaget.

Leif Skau, Sekretariatet: — Jeg vil bare gjerne vise til at det foreligger et forslag som det skal stemmes over i morgen, og det foreligger forslag i andre forbund som det skal stemmes over de nærmeste dagene. Disse forslagene har en ordlyd som korresponderer

med Løkens forslag, og jeg synes det er noe unødvendig å dra noe ekstra inn i disse avstemningene og kanskje så tvil om et tariff-forslag som foreligger. Dette fordi Løkens forslag ikke er nødvendig når en ser på ordlyden i våre meklingsforslag.

Arne Løken, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, tok ordet til forretningsorden og sa: — Det forslaget *Leif Skau* snakker om gjelder noen få forbundsområder, det gjelder ikke LO samlet. Jeg mener at hvis vi skal få løst problemet med tariffavgift, så må Sekretariatet bli pålagt å arbeide aktivt med denne saken, og jeg anbefaler Representantskapet å stemme over mitt forslag.

Dirigenten sa han ville antyde en løsning som kunne ta hensyn til begge sider. — Det er jo ingen her som har til hensikt å komplisere noe, og Sekretariatet vil forsøke å løse dette spørsmålet. Det er også dette som ligger i Løkens forslag, så jeg vil foreslå at Representantskapet oversender Løkens forslag til Sekretariatet.

Løken ville ha avstemning over forslaget.

Dirigenten ville likevel i denne situasjonen anbefale at Representantskapet vedtar å oversende forslaget til Sekretariatet.

Øystein Larsen, Sekretariatet: — Det er jo understreket meget sterkt at det er forbundsvise oppgjør. En del av oss er fremdeles ikke kommet til veis ende, og jeg vil be om at forslaget trekkes tilbake. Vårt forbund har ennå ikke tatt endelig standpunkt til spørsmålet om tariffavgift.

Odd Isaksen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, ville minne om at en del forbund — Murerforbundet, Arbeidsmandsforbundet og Bygningsindustriarbeiderforbundet — har utsatt slutføringen av hovedavtalen for bygg og anlegg for å se resultatet av tariffrevisjonen og kravet om tariffavgift. — Vi har tatt forbehold i meklingsforslaget om å ta opp dette kravet når vi skal slutføre forhandlingene om Hovedavtalen. Det vil være urimelig nå å komme med et forslag fra Representantskapets side som fratar oss muligheten til å komme lenger med saken. Jeg vil derfor anbefale at dette forslaget ikke blir vedtatt av Representantskapet.

Dirigenten gjentok at man burde behandle denne saken med varsomhet. Vi kan ikke stemme ned forslaget. Forslag som tas stilling til på dette representantskapsmøte blir kjent. Stemmes dette forslaget

ned, vil det ha skadelige virkninger. Stemmer vi for forslaget i den form det har her, er det enkelte forbund som føler at de får problemer. Sender vi derimot forslaget over til Sekretariatet, er jo da forutsetningen at Sekretariatet venter med å vurdere saken til alle tariff-forhandlinger er avsluttet og så forsøker å finne den beste løsning. Det er den mest fornuftige måten å handtere dette på.

Jeg vil derfor sette dette forslaget under avstemning, og henstiller til alle i Representantskapet å stemme for å sende forslaget til Sekretariatet.

Arne Løken, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, tok ordet til forretningsorden: — Under forutsetning av at det pålegget som ligger i forslaget ikke blir svekket ved at det sendes over til Sekretariatet uten realitetsvotering, kan jeg gå med på det dirigenten har framlagt.

Følgende voteringstema ble satt under avstemning:

«Løkens forslag går til Sekretariatet.»

Dirigentens forslag ble enstemmig vedtatt.

Følgende forslag fra *Arne Løken*, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, om *Opplysnings- og utviklingsfondet* ble så tatt opp til votering:

«Sekretariatet ser på muligheten for en øking av fondets inntekter. Dette kan skje enten ved øking av premien eller endringer av fordelingen.»

Løkens forslag ble enstemmig bifalt.

Tor Aspengren takket Representantskapets medlemmer for et godt møte og ønsket på gjensyn i Oslo Rådhus til Oslo kommunes jubileumsmiddag ved Landsorganisasjonens 75 års-jubileum.

NAVNELISTE

Følgende møtte:

Arbeiderpartiets Presseforbund:

Simen Kr. Hangaard, Oslo.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer:

Arvid Engen, Oslo, Jens P. Finne, Oslo.

Norsk Arbeidsmandsforbund:

Ole Flesvig, Oslo, Christian Grøndahl, Skedsmokorset, Kåre Rasmussen, Stavanger, Asbjørn Overvik, Selbu, Karen Johannessen, Bergen.

Norges Befalslag:

Theodor Theodorsen, Oslo.

Bekledningsarbeiderforbundet:

Bjarne Bårdsen, Oslo, Torbjørn Simonsen, Sandefjord, Ingeborg Jacobsen, Drammen.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund:

Ole Dalby, Drammen, Sigurd Engen, Oslo, Odd Isaksen, Oslo, Lars Eide, Haugesund, Magnus Toverud, Oslo, Arne Dahl, Faukstad, Ole G. Gyberg, Kristiansand S.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund:

Kåre Haga, Fjellhamar, Nils H. Johannessen, Lillestrøm, Johannes Størksen, Lillestrøm, Gunnar Andersen, Oslo.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund:

Reidar Albertsen, Sofiemyr.

Norsk Grafisk Forbund:

Gunnar Kokaas, Oslo, Arild Kalvik, Oslo, Kåre Eriksen, Oslo.

Norsk Gullsmedarbeiderforbund:

Kåre Dalberg, Oslo.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund:

Kåre Hansen, Oslo, Bjørn Hansen, Sarpsborg, Edith Ryanes, Oslo, Ruth Svendsen, Porsgrunn, Edel Svea, Trondheim, Arne Jacobsen, Bergen, Jon Olav Haugen, Elverum.

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet:

Arne Løken, Oslo.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund:

Peer Bruun, Moss, Sverre Eriksen, Tønsberg, Einar L. Nilsen, Bergen, Hallgren Gundersen, Evenskjer, Peder Stokke, Bergen, Gunnar Aagesen, Trolle, Henny Jensen, Hyggen.

Norsk Jernbaneforbund:

Arne Kristoffersen, Vestfossen, Sverre Kortvedt, Oslo, Enok B. Skramstad, Elverum, Alf Haugen, Trondheim, Haldor Krokeide, Nesttun.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund:

Petter Gundersen, Porsgrunn, Håkon Bjordal, Høyanger, Wilhelm Thoresen, Oslo, Håkon A. Ødegaard, Oslo, Sverre Hansen, Jevnaker, Georg Gran Olsen, Sandefjord, Leif Engen, Heistad.

Norsk Kommuneforbund:

Torger Oxholm, Oslo, Ivar Andresen, Oslo, Alf Helgesen, Bergen, Osvald Løberg, Snåsa, Karsten Berg, Stavanger, Karl Bjerkeli, Hønefoss, Erling Jensen, Hammerfest.

Lensmannsbetjentenes Landslag:

Olav Klepp, Oslo.

Norsk Lokomotivmannsforbund:

Gunnar Tønder, Lørenskog.

Luftforsvarets Befalsforbund:

Karl M. Olsen, Oslo.

Norsk Murerforbund:

Villy Jacobsen, Oslo.

Norsk Musikerforbund:

Sigurd Lønseth, Oslo.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund:

Arne Andresen, Oslo, Arne Moe, Oslo, Amund Stangeland, Sandnes, Arne Porsmyr, Lisleby, Hans Andersen, Skien.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund:

Rolf Hauge, Oslo, Finn Salomonsen, Grålum, Ola Tromsdal, Verdal.

Norsk Politiforbund:

Leif Hagewick, Oslo.

Postfolkenes Fellesforbund:

Ragnar Ødven, Oslo, Aage Tømmereek, Oslo, Gunnar Solvang, Oslo.

Norsk Sjømannsforbund:

Leif Østlie, Oslo, Kaare Kjæraas, Sandefjord, Wernalf Falao, Bergen, Odd Helland, Trondheim, Einar Dahl, Haugesund, Birger Moss, Harstad.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund:

Torstein Lund, Oslo, Svein Morgenlien, Oslo.

Norsk Sosionomforbund:

Njål Petter Svendsson, Oslo.

Telefolkenes Fellesforbund:

Harald Fondevik, Oslo, Per Arne Torvik, Ski.

Norsk Tjenestemannslag:

Gerd Raaer, Oslo, Hj. Andersen, Oslo, Ivar Thorbjørnsen, Grålum, Arne Laberg, Bjerkvik, Ruth Ryste, Oslo.

Norsk Tolltjenestemannsforbund:

Annar Johaug, Oslo.

Norsk Transportarbeiderforbund:

Ole Foshaug, Bakkehaug.

Norsk Treindustriarbeiderforbund:

Olaf Axelsen, Oslo.

FYLKENES REPRESENTANTER

Akershus fylke:

Odd Lundquist, Skedsmo.

Aust-Agder fylke:

Arne Hasla, Grimstad.

Buskerud fylke:

Harry W. Karlsen, Drammen.

Finnmark fylke:

Knut Paulsen, Hammerfest.

Hedmark fylke:

Hans Kjeldsrud, Hamar.

Hordaland fylke:

Kåre Lunde, Odda.

Møre og Romsdal fylke:

Anton Solheim, Stranda.

Nordland fylke:

Finn Stensvik, Bodø.

Oslo fylke:

Ivar Ødegaard, Oslo.

Rogaland fylke:

Sverre Berg Landsnes, Stavanger.

Sogn og Fjordane fylke:

Erling M. Fossen, Høyanger.

Telemark fylke:

Anker Herlofsen, Bøle.

Troms fylke:

Håkon Bendixen, Sjøvegen.

Nord-Trøndelag fylke:

Morten Berg, Kopperå.

Sør-Trøndelag fylke:

Annar Røste, Trondheim.

Vest-Agder fylke:

Øystein Lie, Vennesla.

Vestfold fylke:

Richard Thon, Tønsberg.

Østfold fylke:

Hardy Olsen, Halden.

Fra Sekretariatet:

Tor Aspengren, Odd Højdaal, Einar Strand, Leif Haraldseth, Finn Nilsen, Otto Totland, Leif Skau, Egil Halvorsen, Leif Andresen, Arne Born, Åge Petersen, Henrik Aasarød, Øystein Larsen, Eivind Strøm-
men, Olav Bratlie.

Varamenn til Sekretariatet:

Tor Halvorsen, Liv Buck, Else Ørbæk, Erling Johansen, Thorvald Karlsen, Erik Eriksen, Knut Nakken, Rasmus Solend.

Fra revisjonsutvalget:

Harry Jørgensen, Marie Lindquist.

FRA DISTRIKTSKONTORENE:

LO's distriktskontor i Bergen:

Finn Lien, Olav Lerø.

LO's distriktskontor i Bodø:

Hans Nordahl Jensen, Odd M. Bakkejord.

LO's distriktskontor i Drammen:

Thorbjørn Hagen.

LO's distriktskontor i Gjøvik:

Ole Knapp.

LO's distriktskontor i Hamar:

Aage Søgård.

LO's distriktskontor i Kirkenes:

Odd Holmgren.

LO's distriktskontor i Kristiansand:

Oddvar Gøthesen.

LO's distriktskontor i Molde:

Johnny Røed.

LO's distriktskontor for Oslo og Akershus:

Yngve Hågensen.

LO's distriktsskontor i Porsgrunn:

Harald E. Olsen.

LO's distriktsskontor i Sarpsborg:

Rolf-Thore Hildebrandt.

LO's distriktsskontor i Tromsø:

Rolf Nilssen.

LO's distriktsskontor i Trondheim:

Rikhard Haugen, Ulf Guttormsen.

LO's administrasjon:

Egil Ahlsen, Gunnar Andersen, Harald Andersen, Per Brannsten, Artur Bruflat, Tore-Jarl Christensen, Karl Nandrup Dahl, Svein Fjæstad, Øistein Gulbrandsen, Steinar Halvorsen, Per Haraldsson, Thorleif Holth, Kjell Lien, Kurt Mosbakk, Knut A. Sanden, Mirjam Nordahl, Evy Boverud Pedersen, Knut Ribbu, Jon Rikvold, Ragnar Røberg Larsen, Ulf Sand, Thorvald Stoltenberg, Richard Trælnes, Harry G. Hansen, Kaare Sandegren. Referent: Berit Henriksen.

Samarbeidskomitéen DNA—LO:

Trygve Bratteli, Reiulf Steen, Ronald Bye.

Statstjenestemannskartetlet:

N. R. Mugaas.

LO's kvinnenemnd:

Lillian Bekkevad.

Forbundsrepresentanter som møter med tale- og forslagsrett:

Beklekningsarbeiderforbundet:

Willy Elvann.

